

MUNKATERV

DEÁK FERENC
MEGYEI KÖNYVTÁR

2012.

BEVEZETÉS

A 2011-es esztendő – hasonlóan a korábbi évekhez – sikeres, de nagyon nehéz periódus volt könyvtárunk életében. A TIOP pályázat sikeres lezárása, a TÁMOP és NKA pályázatok programjainak végrehajtása, az átszervezések, költözködések, gazdasági szervezet összevonása nagy terhet róttak munkatársainkra, akiknek a száma 2011-ben ismét csökkent egy fővel, így könyvtárunk engedélyezett létszámkerete 36,5 főre apadt.

Mindenesetre elmondhatjuk, hogy új honlappal, átszervezett és jelentősen felújított gyermekkönyvtárral, felnőtt olvasótérrel szépülve és gazdagodva léptünk át 2012-be – magunkkal hozva természetesen meg nem oldott problémáinkat is, mindenekelőtt a Zala Megyei Pedagógiai Intézet Dr. Kovács Lajos Szakkönyvtárának elhelyezési és működtetési gondjait, rendezvényeink egy térbe történő szervezési feladatait, a kötettség ide költöztetése nyomán felépő raktárhányt. Ezek megoldására 2012-ben mindenképpen sort kell keríteni.

Január 1-jén teljesen új fejezet nyílt a megyei könyvtár történetében. A konszolidációs törvény rendelkezései nyomán megszűnt a Zala Megyei Önkormányzat fenntartói kötelezettsége, az intézményi vagyon és a feladatellátás az államhoz illetve a Zala Megyei Kormányhivatal mellett működő Zala Megyei Intézményfenntartó Központhoz került – a könyvtár „gazdája” végső soron a Közigazgatási Minisztérium lett, számlavezetését pedig a Magyar Államkincstár végzi. Szerencsére az intézmény önálló gazdálkodási jogköre megmaradt, amely jelentősen megkönnyíti a szerteágazó szakmai feladatokat, megyei projektek végrehajtását. Költségvetésünk központi normatívák alapján készült el, jelentős bevételi kötelezettséggel.

Munkatervünk hangsúlyos eleme, vezérfonala, hogy az eddig végzett munkát továbbra is a lehető legmagasabb színvonalon végezzük. Ebben az évben be kell fejeznünk a *TÁMOP-3.2.4-08/1 „Tudásdepó-Expressz”* – „A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében” című projektünket, elszámolva a támogatással – de már keressük a következő pályázatot, mert színvonalas szakmai munkát csak további források bevonásával lehetséges végezni. Folytatjuk az irodalomnépszerűsítő *Márai-programot*, ősszel pedig az *Őszi Könyvtári Napok* rendezvényeit koordináljuk – mindkettőt megyei szervezésben. A gyermekkönyvtárban is tovább működtetjük a nagy sikerű *Cimbora klubot*, melynek már mintegy 50 tagja van. Kistérségi-mozgókönyvtári tevékenységünkben a rendszeres ellátás mellett tovább építjük a kistélepülések könyvtárainak elektronikus katalógusait, amelyek azután a Zalai Tudástár rendszerén keresztül beépülnek a megyei dokumentumvagyon kínálatába. Ugyancsak megpróbálunk minél több települést bekapcsolni a kistérségi modulon keresztül végzett könyvtári munkába.

Folytatjuk restaurálási és kötetzeti tevékenységünket is, ehhez pályázati forrásokat is felhasználunk. Sajnos, dokumentum-beszerzésünk – a költségvetési lehetőségek függvényében – nagyon csekély mértékűnek ígérkezik. A költségvetés megtervezésénél az intézmény folyamatos működtetését és a szolgáltatások biztosítását tekintettük legfőbb vezérelvnek – ez viszont a beszerzések és a szakmai tevékenységet biztosító költségek rendkívül erőteljes visszafogásával jár. A túltervezett bevételi kötelezettség valószínűleg nem fog teljesülni – az intézményi gazdálkodást tehát a nagyon konzekvens takarékoskodás és az előirányzatok működési célú felhasználása kell, hogy jellemezze. Mindemellett meg kell ragadnunk minden pályázati, szponzorálási, támogatási lehetőséget szakmai tevékenységünk minőségének javítására.

Zalaegerszeg, 2012. március

Kiss Gábor
igazgató

ÁLLOMÁNYALAKÍTÁS ÉS FELTÁRÁS

A szerzeményező és feldolgozó csoport munkájában folyamatos kihívásokat tartalmaz a 2012-es év. A két gyermekgondozási szabadságon lévő kolléganőt továbbra is egy részfoglalkozású helyettesítővel tudjuk csak pótolni, így a könyvtár szerzeményezési és állományalakítási munkáját két főfoglalkozású és egy részfoglalkozású dolgozóval kell elvégeztetnünk. Új feladatot jelentett az RFID-rendszer bevezetése és az ezzel járó tevékenységek ellátása, amelyeket ebben az évben is folytatunk. Saját állományunk feldolgozása mellett továbbra is végezzük három kistérség – a zalaegerszegi, zalaszentgróti, pacsai – dokumentumainak állományba vételét és feldolgozását. Folytatjuk a TÁMOP-3.2.4-08/1 pályázat megvalósítását is, melynek részeként a községi könyvtárak dokumentumait dolgozzuk fel katalógusunkban.

Szolgáltatásaink alapja, meghatározó tényezője könyvtárunk dokumentumbázisa. A meglévő állomány szakszerű gondozása, feltárása, rendelkezésre bocsátása, illetve az újonnan megjelenő dokumentumok beszerzése alapvető fontosságú feladatot ró munkatársainkra.

A költségvetési szigorítások komoly nehézséget okoztak dokumentum-beszerzésünkben. Szerzeményezésünk darabszáma – *2011-ben 2427! egység* – messze elmaradt az előző évi dokumentum-beszerzésünktől (3167), különösen, ha azt is figyelembe vesszük, hogy ennek a mennyiségnek jelentős részét az *ajándékba kapott* dokumentumok teszik ki. Ebben az évben is reméljük, hogy rendelkezni fogunk a költségvetés biztosította forrásokkal, valamint az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer által nyújtott támogatással. Továbbra is fontos feladatunk a pályázatok folyamatos figyelése és az azokon való részvétel. Az elmúlt esztendő tendenciái arra szorítanak bennünket, hogy még átgondoltabban végezzük állományalakítási és feltárási tevékenységünket. A csökkenő beszerzés mellett nagyobb gondot kell fordítanunk meglévő állományunk karbantartására, javítására, törekednünk kell mind teljesebb – analitikus – feltárására.

Folyamatosan emelkedik a megjelenő művek száma, ezért nagy felkészültséget, odafigyelést igényel a válogatás, az olvasói igények figyelembevétele és a gyűjtőköri kötelezettség szem előtt tartása. Továbbra is nehezíti helyzetünket az igen magas számú egypéldányos beszerzés. Az olvasóteremben (egy példányban) meglévő kézikönyv, egyetemi tankönyv vagy monográfia nem alkalmas az esetenként tömeges igények kielégítésére (gondoljunk csak a vizsgaidőszakokra). A keresett művekből két-három kölcsönözhető példány is kellene, részint a hozzánk beiratkozott olvasók igényeinek jobb kielégítésére, másrészt a számunkra különösen fontos továbbkölcsonözhetőség biztosítására, mivel ez az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerben minden megyei könyvtárnak alapfeladata. Megyei könyvtárként gondolnunk kell a megye településeinek kisebb könyvtáira is, ahol a szakkönyvek beszerzése nem jellemző. Az esetek többségében a könyvtárközi kölcsönzés igényeit a mi állományunk felhasználásával kell kielégítenünk, amely a megfelelő dokumentumbázis nélkül elképzelhetetlen.

A szerzeményező és feldolgozó csoport munkatársainak leterheltsége folyamatos, alapfeladatuk mellett, rendszeres beosztás alapján végeznek olvasószolgálati és kistérségi munkát, részt vesznek a szombati munkavégzésben is.

*

A vázolt nehéz helyzetben továbbra is alkalmazni kell az elmúlt években bevált állományalakítási stratégia elveit. Fontos tényező a dokumentum-beszerzés minősége, hiszen fokozottan ki kell elégíteni a megyeszékhelyen lévő különböző intézmények – elsősorban szak-

irodalmi – igényeit is, amelyeket a korábban kötött hivatalos együttműködési szerződésekben rögzítettünk. Emellett – a jelentkező használói igények figyelembevételével – növelni kell az olvasmányos irodalmat is.

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár dokumentumállományának teljes egésze a TextLib integrált rendszer számítógépes adatbázisában helyben is, és az interneten keresztül is hozzáférhető. Ebben az évben is folytatjuk a dokumentumok adatbázisunkban történő analitikus feltárását. A helyben használatos TextLib katalógust olvasóink egy része már készségi szinten használja, de továbbra is szükséges a folyamatos megismertetése. On-line katalógusunk a nap 24 órájában folyamatosan üzemel, jól használható és hasznosítható, amit olvasóink számos esetben vesznek igénybe, és sokan jelezték (jelzik) használatát – kéréseikkel – a világ számos pontjáról is.

Az a tény, hogy könyvtárunk állományában – a technika segítségével – szinte bárhonnét és bármikor kereshetnek felhasználóink, a legjobb minőségű feltárással kell, hogy ösztönözzön továbbra is bennünket!

Könyvtárunk használóinak mintegy 54 százaléka valamilyen oktatási intézmény hallgatója vagy oktatója. Ez jelentős befolyásoló tényezője az állományalakításnak. Ugyanakkor ügyelnünk kell gyűjtőkörünk elveire is, vagyis megyei könyvtár lévén nem szabad elfeledkeznünk általános gyűjtőkori feladatainkról sem. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni – és ahol szükséges aktualizálni – szerzeményezési stratégiánkat, így 2012-ben is négy, egymástól elkülönülő igényszintben kell gondolkodnunk és ennek megfelelően kézben tartani dokumentum-beszerezésünket. Az igényszintek sorszáma egyúttal fontossági sorrendet is tükröz, amelyet elsősorban a hagyományos könyv és könyv jellegű dokumentumok, valamint az időszaki kiadványok szerzeményezésénél fontos érvényesíteni (a nemhagyományos dokumentumok esetében más – később részletezett – szempontok is szerepet játszanak).

- 1) A könyvtár általános gyűjtőköréből fakadóan törekedni kell az egyes tudományterületek kézikönyveinek legalább egy példányban történő beszerzésére, illetve az adott tudomány legfontosabb folyóiratainak előfizetésére. Számolni kell a tudomány fejlődését tükröző korszerű monográfiák, összefoglaló művek megjelenésével, hogy eleget tudjunk tenni olvasótáborunk igényeinek. Az e-könyvek használatának gyors elterjedése látszólag könnyíti a dolgunkat, de többletterhet is okoz ezek „feldolgozása”. Ugyanakkor sokan ragaszkodnak a hagyományos, kézbe vehető könyvekhez. Hazánk uniós tagsága szükségessé teszi az uniós jogszabályanyag magyar nyelvű hozzáférhetőségének biztosítását, a teljes magyar joganyag mellett. Természetesen az első kategóriába tartoznak a helytörténeti, helyismereti irodalom dokumentumai is.
- 2) Az alap-, közép- és felsőfokú iskolai és szakmai képzés, továbbképzés és átképzés könyvszükségletének és folyóiratainak beszerzése igen szerteágazó és összetett része a dokumentumtermésnek, ugyanakkor könyvtárunk használóinak többsége ezt az irodalmat keresi, kölcsönzi. A szóban forgó irodalom megléte könyvtárunkban döntő fontosságú. Ugyancsak ennek az irodalomnak a gyűjtését igényli az együttműködési szerződésekben vállalt kötelezettségek betartása is, hiszen partnereink többsége oktatási intézmény. Ebben a vonatkozásban fontos megemlíteni *Folyóirat-adatbázisunk* – TÁMOP pályázat által is támogatott – további építését, hiszen segítségével az egész megye közgyűjteményeinek időszaki kiadványállományát figyelemmel tudjuk kísérni és a honlapon, a Zalai Tudástárban szolgáltatni.
- 3) A különböző – főleg az alkalmazott tudományok területén jelentkező – hobbi, „csináld magad” és az „egészséges életmód” típusú könyvek és folyóiratok gyűjtése. Ennek az

irodalomnak a szerepe felértékelődött. A korábban szórakoztató időtöltésként üzött hobbik sok esetben átalakultak jövedelemkiegészítő foglalkozássá, vagy a takarékos-ságot szolgáló tevékenységgé. Szükségszerű és a kiadványok borsos árának tudatában kötelességünk is az említett sokféle tárgykört érintő irodalom szisztematikus gyűjtése.

- 4) Az olvasmányos, szórakoztató, népszerű szépirodalom, valamint a magazin jellegű hetilapok gyűjtése, a klasszikusok további fokozott beszerzése mellett. Törekednünk kell, a nyelvoktatás segítése végett a fenti irodalom angol, német és más világnyelveken történő beszerzésére is.

Hangzóanyagok: a felmerülő igények függvényében továbbra is gyűjtjük a CD-lemezeket (pl. hangoskönyvek). Minden ellenkező véleménnyel szemben, könyvtárunk példája is azt bizonyítja, hogy a CD-lemezek élettartama sem végtelen, évtizedes gyűjtésük óta, sajnos sok lemez használhatatlanná vált, így selejtezésük és pótlásuk – a rongálódás miatt – minden évben aktuális.

DVD-k: a közönség- és a minőségi filmek megjelentetése egyre inkább DVD-n történik. A magyar és a világ filmművészetét reprezentáló klasszikusok mellett ezért – lehetőség szerint – be kell szereznünk a népszerű közönségfilmek DVD változatát is.

Számítógéppel olvasható dokumentumok: egyre gyakrabban kell döntenünk ugyanannak az információnak más-más információhordozón megjelenő formájáról is. Kézikönyv esetében nem mindig választjuk az új hordozót (leginkább CD-ROM), de napilap, folyóirat évfolyamának (évfolyamainak) esetében főleg a helyszűke miatt is az utóbbi mellett döntünk. Használóink több multimédiás számítógép segítségével élhetnek az új információhordozók által nyújtott számtalan lehetőséggel (vizuális és auditív információk szimultán tanulmányozása, interaktivitás, a tanulás számítógépes támogatása stb.). A szerzői jogi törvény nem teszi lehetővé a CD-ROM kölcsönzését (kivétel ez alól, ha a szerző írásban engedélyezi a kölcsönzést) és jogdíjhoz köti a CD-k, DVD-k kölcsönzését is, mely újabb költségnövekedést okoz a beszerzésben.

Egységes megoldást kell találni különösen a folyóiratok esetében az on-line megjelenő lap-számok gyűjtésének és hozzáférhetőségének megoldására.

Szerzeményezés

A beszerzésre kerülő könyv jellegű dokumentumokat és azok példányszámát a felnőtt- és gyermekolvasó-szolgálatban, valamint a helyismeretben dolgozó kollégákkal közösen állapítjuk meg. A kistérségi letéti állományokat a hálózatgondozó munkatársakkal egyeztetve gyarapítjuk. A döntések meghozatalakor a fentiekben részletezett irányelveket vesszük figyelembe. Természetesen folyamatosan figyelemmel kell kísérni a könyvpiac termését és a különböző könyvtárak fölőspéldány-jegyzékeit.

Határidő: folyamatos

Felelős: Vargáné Rózsás Beáta, Fatér Bernadett, Kocsisné Sipos Rozália,
Oláh Rozália, Sebestyén Horváth Margit

A helyi nyomdák, kiadók folyamatosan kell tartani a kapcsolatot és érvényesíttetni kell a kötelespéldány rendeletet.

Határidő: folyamatos

Felelős: Tóth Judit, Fatér Bernadett

A nemhagyományos dokumentumok gyarapításánál figyelemmel kell kísérni a helyi és országos boltok kínálatát, valamint az internetes forrásokat. Természetesen ez még kiegészül a specifikus jegyzékek, kiadványok folyamatos figyelésével.

Határidő: folyamatos

Felelős: Vargáné Rózsás Beáta, Sebestyén Horváth Margit

Állományfeltárás

A dokumentumok feldolgozása a TextLib integrált könyvtári rendszer 2.00.02/207 verziójában történik, ennek fejlesztése folyamatos. Rendszeres konzultációt folytatunk a kérdéses vagy problémás mozzanatokról a könyvtárban működő TextLib munkacsoporttal, illetve rendszerünk kialakítójával és fejlesztőjével, az InfoKer Szövetkezettel. A rendszer legfrissebb változatait folyamatosan figyelemmel kísérjük, illetve megismerjük használatát.

Határidő: folyamatos

Felelős: Tóth Judit, Vargáné Rózsás Beáta,
Török László, Kocsisné Sipos Rozália

A könyvtárba beérkezett összes könyv jellegű dokumentumot az előírásoknak megfelelően érkeztetjük, feldolgozzuk, beletároljuk, állományrészek szerint szétosztjuk, minderről a nyilvántartásokat elkészítjük.

Határidő: folyamatos

Felelős: Vargáné Rózsás Beáta, Gelencsér Katalin

A leírást, szakozást igénylő könyv jellegű dokumentumokat az eddigi gyakorlatnak megfelelően feldolgozzuk és a TextLib-ben rögzítjük (bibliográfiai leírás, osztályozás, tárgyszavazás, ETO-számok feloldása stb.).

Határidő: folyamatos

Felelős: Vargáné Rózsás Beáta

Az új beszerzésű tanulmánygyűjteményeket, antológiákat a feldolgozás során analitikusan is feltárjuk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Vargáné Rózsás Beáta

Tovább kell folytatni az analitikai feltárást, kiterjeszteni a már meglévő tanulmányköte-tekre, illetve a helyismereti gyűjtemény dokumentumaira; egységesítése érdekében szükséges egy *egységes* tárgyszójegyzék használata, annak kidolgozása és bővítése. A számítógépes katalógus karbantartását is folyamatosan végezni kell.

Határidő: folyamatos

Felelős: Devecz Lászlóné, Vargáné Rózsás Beáta,
Oláh Rozália, Fatér Bernadett, Tóth Judit

A raktári állományok felülvizsgálatával egyidejűleg végre kell hajtani a könyvtár bekötött időszak kiadványainak retrospektív leltározását.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kocsisné Sipos Rozália, Németh Anikó,
Vargáné Rózsás Beáta, Tóth Judit

A muzeális könyvtári dokumentumok kezelésével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályokról rendelkező 22/2005. (VII. 18.) NKÖM rendelet értelmében kell folytatni a kulturális örökség szempontjából védett állomány feltárását, nyilvántartását, bejelentését (MOKKA-R adatbázis) és a szakszerű kezelésére vonatkozó rendelkezéseket külön szabályzatban kell rögzíteni.

Határidő: folyamatos

Felelős: Fatér Bernadett, Tóth Judit

A nemhagyományos dokumentumok szerzeményezése, beletárolása, feldolgozása, könyvtári használatra alkalmassá tétele, valamint a CD-lemezek kölcsönzése a zenei könyvtáros feladata. Szabadság vagy egyéb távollét esetében a kölcsönzésben az olvasószolgálat munkatársai helyettesítik, míg a dokumentumok feldolgozását a feldolgozó csoport munkatársai végzik.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kovács Jánosné

Folytatni kell az új beszerzésű CD-lemezek, DVD-k analitikus rögzítését. Céljainknak megfelelő bibliográfiai rekordok megléte esetében ezek letöltésével gyorsítjuk a munkát.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kovács Jánosné

Az állományban maradó LP-k analitikus feltárását és rögzítését folytatni kell a TextLib integrált rendszerben.

Határidő: 2012. december 31.

Felelős: Kovács Jánosné

Az év folyamán különböző okokból törlésre kerülő könyv jellegű dokumentumok összes adminisztrációs tevékenységét elvégezzük (leltárkönyvből való törlés, statisztika, csoportos leltárkönyv vezetése stb.).

Határidő: folyamatos

Felelős: Foki Orsolya

Egyéb szakmai tevékenységek

Folytatjuk a könyvtár állományrevízióját, ügyelve a hozzáférhetőség szempontjaira. Mintegy 4000 kötet könyvet válogatunk ki és készítjük elő a selejtezésüket. Az előkészítés során ellenőrizzük az adott kiadás példányszámát és raktárrészenkénti elosztását. Ugyancsak selejtezést vagy esetenként átsorolásokat hajtunk végre a letéti és kistérségi állományban.

Határidő: folyamatos

Felelős: Fatér Bernadett, Vargáné Rózsás Beáta,
Kocsisné Sipos Rozália, Foki Orsolya

2013-ban esedékes könyvtárunkban a teljes körű állományleltár. Ennek előkészítése, a TextLib és az RFID rendszerek felkészítése, egyeztetése hosszabb időt igényel, így ezt tervezés szinten el kell indítani.

Határidő: 2012. december 31.

Felelős: Kocsisné Sipos Rozália, Oláh Rozália, Tóth Judit,
Török László, Vargáné Rózsás Beáta

Figyelemmel kísérjük a szakmai továbbképzési alkalmakat és igény, valamint helyi lehetőség szerint részt veszünk azokon.

Határidő: folyamatos

Felelős: Vargáné Rózsás Beáta, Tóth Judit

Szaktudásbővítési kérdésekben továbbra is segítséget nyújtunk a megye városi és községi könyvtárainak, segítünk a felvetődő állományalakítási vagy feldolgozási problémák megoldásában. A TÁMOP-3.2.4/08/1 projektben szereplő iskolai és községi könyvtárak állományát a TextLib integrált rendszerben feltárjuk, és hozzáférhetővé tesszük.

Határidő: folyamatos

Felelős: Vargáné Rózsás Beáta, Tóth Judit,
Sebestyén Horváth Margit

Fontos feladatunk a szakmai képzés segítése. A könyvtár szakos hallgatók szakmai gyakorlata során – felkérés alapján – bemutatjuk tevékenységünket, a kívánt részterület munkafázisát gyakoroltatjuk és értékeljük teljesítményüket.

Határidő: folyamatos

Felelős: Vargáné Rózsás Beáta, Tóth Judit

A feldolgozó csoport tagjai beosztás szerint hétköznapiakon, valamint szombatonként – az eddig is alkalmazott munkarend alapján – olvasószolgálati munkát végeznek.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kocsisné Sipos Rozália, Tóth Judit

OLVASÓ- ÉS TÁJÉKOZTATÓ SZOLGÁLAT

Az olvasó- és tájékoztató szolgálat személyi feltételei 2012-ben várhatóan az előző évihez hasonlóan alakulnak. A TIOP-1.2.3-08/1 pályázaton elnyert jelentős anyagi támogatással technikai és tárgyi feltételeinket komoly mértékben tudtuk javítani. Ez lehetővé teszi, hogy korszerűbb technikai háttérrel igénylő szolgáltatásokat vezessünk be. Az infrastrukturális háttér kialakítása után a TÁMOP-3.2.4-08/1 pályázatnak megfelelően könyvtári tevékenységünk spektrumát még tovább bővítjük, könyvtárhasználóink igényeinek kielégítése érdekében komoly szolgáltatás-fejlesztést végzünk.

Az olvasó- és tájékoztató szolgálat tevékenységében beosztás alapján valamennyi szakalkalmazott részt vesz. Speciális munkaterületek:

- Felnőttolvasó- és tájékoztató szolgálat
- Gyermekolvasó- és tájékoztató szolgálat (ld. külön fejezetben)
- Helyismereti gyűjtemény
- Zenei gyűjtemény

FELNŐTTOLVASÓ- ÉS TÁJÉKOZTATÓ SZOLGÁLAT

Ez évi feladatainkat a folyamatosan végzendő tevékenységek, a 2011-ben elkezdett munkák folytatása illetve befejezése mellett, továbbra is az olvasóközönség szakszerű és hatékony kiszolgálása határozza meg. Legfontosabb feladatunk a TÁMOP-3.2.4-08/1 pályázat, valamint az „Irodalmi rendezvények Zala megyében – a Márai Program értékei” című pályázatokban vállalt feladatok folytatása és befejezése lesz.

A TIOP és TÁMOP pályázatokból fakadó fenntartási kötelezettségeknek meg kell felelni. Ebbe beletartozik bizonyos szolgáltatások működtetése és fenntartása: biztosítani kell a katalógusunkhoz és az adatbázisainkhoz való távhozzáférést, működtetni kell az önkiszolgáló kölcsönzést, folyamatosan meg kell feleltetni a dokumentumállományt a vagyonvédelmi előírásoknak.

Az elmúlt években beszerzett TextLib szerverrel már megteremtettük a technikai alapot arra, hogy szolgáltatásainkat (távoli hozzáférés, bibliográfiai rekordok távoli elérése, letöltése) bővíthessük. Az ilyen típusú „elérhetőségre” egyre nagyobb szükségünk van, hiszen könyvtárunkban a személyes használatok számának csökkenése mellett évről évre magas a távhasználatok száma. A használói szokásrendszer átalakulása miatt a hagyományos szolgáltatások biztosítása mellett az *internetes* szolgáltatásokat kell folyamatosan bővítenünk. Ehhez a szerver és a pályázati forrásból beszerzett szoftverek megteremtették a lehetőséget arra, hogy olvasóink élhessenek például a weben történő könyvkéréssel, a web-alapú előjegyzéssel, hosszabítással. E szolgáltatásokat folyamatosan népszerűsítjük, a munkafolyamatok betanításával, azok kontrollálásával igyekszünk megfelelni az egyre korszerűbb igényeknek.

Határidő: folyamatos

Felelős: Szili Erika, Török László, Tóth Judit

Az önkiszolgáló kölcsönzést 2011 januárjától bevezettük. E szolgáltatásnál az RFID-technológiát használjuk. A műszaki feltételeket megteremtettük, megfelelő helyet alakítottunk ki az önkiszolgáló kölcsönzéshez. A dokumentumállományt folyamatosan alkalmassá tesszük

az új technológia fogadására, folytatjuk az RFID-tagek ragasztását-írását. Ez komoly feladat, hiszen a kölcsönzésben részt vevő állományrészek összes dokumentumát el kell látni az azonosítókkal. Ezzel együtt folyamatosan korszerűsítjük kínálatunkat; a csak keveset használt műveket a duplumraktárba soroljuk át, az elhasználódott vagy felesleges dokumentumokat kivonjuk az állományból. Egyes állományrészeknél (pl. videokazetta) nagyobb arányú selejtezést kell végezni.

Határidő: folyamatos

Felelős: Szili Erika, Kocsisné Sipos Rozália, Németh Anikó, Török László

Állományunk építésénél azt a stratégiát, melyet az 1980–1990-es években alkalmaztunk, meg kell változtatni! Ebben az időszakban a hangsúlyt a szakirodalom, főleg a felsőoktatásban tanuló ifjúság tanulmányaihoz szükséges szakkönyvek, folyóiratok beszerzésére helyeztük. Statisztikai felmérések és tapasztalataink azonban azt igazolják, hogy a főiskolákon, egyetemeken tanuló ifjúság a szakirodalmat ma már jelentős mértékben az Internetről tölti le, vagy itt olvassa el, csekély százalék jár utána, keresi azokat a könyvtárakban. Emiatt a beiratkozott olvasók összetételében a felsőfokú tanulmányokat folytatóknak egyre kisebb az aránya. Ezt tapasztalva a helyi, főleg általános és középiskolai tanulókkal kell személyes kapcsolatainkat szorosabbra építenünk.

Sokkal nagyobb teret kell szentelnünk ugyanakkor az ún. olvasmányos irodalomnak, mert érezhetően még mindig van egy komolyabb tanulói illetve felnőtt réteg, amelynek tagjai olvasnak. Az információkat jellemzően az Internetről gyűjtik, de az olvasás még mindig szükséges számukra.

Dokumentumállományunkat alkalmassá kell tenni arra, hogy a friss „könyvtermés” mellett a régebbi időszakok irodalmát is szolgáltatni tudjuk, az olvasmányosabb könyveket nagyobb példányszámban kínáljuk olvasóinknak. A régebbi állományt olyan irányba kell változtatnunk, hogy a *féleség* legyen fontosabb a *példányszám* rovására.

Határidő: folyamatos

Felelős: Szili Erika, Kocsisné Sipos Rozália, Németh Anikó, Török László

A *Zalai Tudástárban* szereplő adatbázisokat tartalmakkal töltjük fel, azokat frissítjük, a működtetést folyamatosan végezzük.

Határidő: 2012. december

Felelős: Szili Erika, Devecz Lászlóné, Török László, Fatér Bernadett

A TÁMOP-pályázatban vállalt „áthúzó” tevékenységek:

Részt veszünk a kistérségi könyvtári szolgáltatóhelyek katalógus-konverziójában, a dokumentumok adatainak rögzítésében, a kijelölt állományok rendezésében. A munkába a korábban egyeztetett ütemterv szerint kapcsolódunk be.

Határidő: 2012. december, illetve folyamatos

Felelős: Devecz Lászlóné, Horváth Viktória, Németh Anikó

Kiemelt feladatként folytatjuk a helyismereti állomány analitikus feltárását, a *Zala megye települései képeken* című adatbázis feltöltését az ide vonatkozó képeslapok digitalizálásával.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatos

Felelős: Szili Erika, Németh Anikó, Dér Katalin,
Török László, Kiss Gábor

Frissítjük és karbantartjuk a *Folyóiratok a zalai közgyűjteményekben* című adatbázist.

Határidő: 2012. március 31.

Felelős: Szili Erika, Török László

Folyamatosan karbantartjuk a megújult intézményi honlapunkat. A portál tartalmakkal való ellátását, folyamatos frissítését a kijelölt felelősök végzik.

Határidő: folyamatos

Felelős: Devecz Lászlóné, Török László, Szili Erika, Kocsisné Sipos Rozália

A középiskolásoknak összeállított interaktív könyvtárhasználati vetélkedőt ebben az évben is több alkalommal lebonyolítjuk, hiszen tapasztalatunk szerint a folyamatosan megújuló feladatokkal a diákok szívesen foglalkoznak.

Szeretnénk minél differenciáltabban fordulni az oktatásban részt vevő diákság felé, tanórai és szorgalmi időszakban folytatott tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatásokkal. Egyre több olyan könyvtári órát, rendkívüli irodalom-, történelem- és néprajzórát tartunk, mellyel még jobban megismerhetik szülőföldünk történetét, hagyományait, természeti értékeit.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kovácsné Pacsai Edit, Horváth Viktória, Németh Anikó

Igény szerint továbbra is megszervezzük és lebonyolítjuk az internethasználati tanfolyamokat. A felnőtt lakosság képzésén túl középiskolásoknak összeállított tanfolyamot is szervezünk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kocsisné Sipos Rozália, Kovácsné Pacsai Edit

A TÁMOP- és a Márai-pályázatokban vállalt terv szerint folyamatosan szervezzük az ismeretterjesztő előadásokat, író-olvasó találkozókat. A korábban már kialakult közönségkör igényeit maximálisan figyelembe vesszük, a résztvevők körét bővíteni akarjuk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Tóth Judit, Kocsisné Sipos Rozália

Olvasószolgálati tevékenységek

Ebben az évben is aktívan részt veszünk az állományalakítás munkájában, a dokumentumok állagának megőrzésében (javaslatot teszünk új beszerzésekre, állományból való kivonásra, köttetjük az elhasználódott köteteket, gondoskodunk a hiányos könyvek pótlásáról). Az egyes szakterületek felelőseivel konzultálva folyamatosan pótoljuk az elhasználódott jelzeteiket, igyekszünk a kölcsönzőtér állományát esztétikusabbá tenni.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kocsisné Sipos Rozália, Szili Erika, Németh Anikó

Folyamatosan figyelemmel kísérjük az újonnan megjelenő szakfolyóiratokat. Összességében tekintve ezek előfizetési díja rendkívül magas, emiatt összevetjük a folyóiratok elektronikus és papír alapú változatát, s amennyiben ez megegyezik, olvasóink számára lehetőséget

biztosítunk az interneten való hozzáférésre, szükség esetén a cikkek, tanulmányok nyomtatására. Megrendelésre csak azok a periodikák kerülnek, amelyek iránt komoly érdeklődés várható, illetve a tájékoztató munkában jól használhatók. Mindenképpen a kellő kihasználtságra törekszünk, figyeljük a lapok olvasottságát, ennek ismeretében döntünk az előfizetésről. A kardexes nyilvántartást a jövőben is megtartjuk, emellett naponta érkezettjük a folyóiratokat a TextLib-be is, naprakész információt biztosítva ezzel az olvasói katalógus és az OPAC használóinak egyaránt. Folytatjuk az archív folyóiratok adatainak rögzítését a számítógépes adatbázisban.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kocsisné Sipos Rozália, Kovácsné Pacsai Edit, Németh Anikó

A könyvtárhasználók közül (a felsőoktatásban tanulókon túl) a középiskolások száma is enyhe csökkenést mutat. E korosztály könyvtárhasználati és információkereső technikája – tapasztalataink szerint – sok kívánnivalót hagy maga után. Ezen okok miatt, már az elmúlt években elindítottunk egy olyan könyvtárhasználati vetélkedősorozatot, melyben játékos módon, különböző tájékoztatói eszközöket felhasználva a könyvtárban való tájékozódást, eligazodást, a megfelelő információkeresést mértük fel. Ezen 12-18 éves korcsoportba tartozó fiatalok vettek részt, s a „megmérettetésnek” rendkívül pozitív visszhangja volt, ezt szeretnénk tovább folytatni. Nem elégszünk meg a meglévő kapcsolatainkkal, ismét felkeressük a középiskolákat, az általános iskolák 7–8. osztályosait, népszerűsítjük szolgáltatásainkat, szükség szerint külön katalógushasználati órát is tartunk. Biztosítjuk a szükséges irodalmat a pályázatokhoz, évfolyam- és szakdolgozatok elkészítéséhez, felkérésre irodalomkutatást végzünk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kovácsné Pacsai Edit, Devecz Lászlóné,
Horváth Viktória, Tóth Renáta

Továbbra is tevékeny szerepet vállalunk a könyvtárosképzés támogatásában: fogadjuk a könyvtár szakos főiskolai hallgatókat, segítséget nyújtunk meglévő elméleti ismereteik gyakorlatban történő alkalmazásához, megismertetjük őket az egyes munkafolyamatokkal, könyvtárunk tájékoztató apparátusával, számítógépes rendszerével, biztosítjuk aktív részvételüket a mindennapi munkában.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kocsisné Sipos Rozália, Szili Erika, Devecz Lászlóné

Fontos feladatunk az állomány védelme, a tartozások következetes behajtása. Sajnos, 2010 júliusától a fizetési meghagyás kibocsátása közjegyzői hatáskörbe került. Több ok miatt az elmúlt évben még nem sikerült kidolgozni egy olyan megnyugtató és hatékony munkafolyamatot, amely ebben az esetben működőképes. A késedelmes ügyeket azonban meg kell oldani, emiatt ez év első felében ki kell alakítani egy megfelelő rendszert a hosszabb ideje fennálló tartozások rendezésére (elektronikus aláírás, kártyás fizetés).

Határidő: június 30. illetve folyamatos

Felelős: Dér Katalin, Dr. Gyenes Imre, Kocsisné Sipos Rozália

Programok, előadások szervezésével ebben az évben is részt veszünk az „Összefogás a könyvtárakért” rendezvénysorozatban. További ismeretterjesztő előadásokat, találkozókat

szervezünk olvasóink igényeinek megfelelően. Támogatjuk a Keresztury Irodalmi Kör rendezvényeit, könyvtárunk közreműködik a programok szervezésében és lebonyolításában.

Határidő: folyamatos

Felelős: Tóth Judit, Devecz Lászlóné, Kovácsné Pacsai Edit, Tóth Imre

Folytatjuk a Pannon Írók Társaságával közös rendezvénysorozatunkat, melynek keretében irodalmi műhelyek, egyéni alkotók mutatkoznak be a zalai közönségnek.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Tóth Judit

Zenei gyűjtemény

Audiovizuális dokumentumainkról készült jegyzékeinket, katalógusainkat folyamatosan karbantartjuk, kiegészítjük az új beszerzésekkel.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kovács Jánosné

Igény szerint továbbra is készítünk zenei műsor-összeállításokat, az aktuális ünnepnapokhoz ajánlójegyzékeket állítunk össze, s ezt a honlapon is megjelentetjük. Felkérésre irodalomkutatást végzünk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kovács Jánosné

Helyismereti gyűjtemény

2012-ben is teljességre törekvő gyűjtési kötelezettségünk van a helyismereti gyűjteményt tekintve. A kurrens könyvállomány és a folyóiratok analitikus feltárását tovább folytatjuk. Figyelemmel kísérjük a helyismereti szempontból fontos irodalom megjelenését, beszerzésükről gondoskodunk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Fatér Bernadett, dr. Gyenes Imre

A Zalai Megyei Levéltárral és a Göcseji Múzeummal együttműködve gondozzuk a *Zalai életrajzi kislexikon* internetes változatát (Nevezetes Zalaiak), elvégezzük a szükséges javításokat, kiegészítéseket, új életrajzokkal töltjük fel az adatbázist.

Határidő: folyamatos

Felelős: Fatér Bernadett, Török László

Adatbázissá alakítjuk a *Zalaegerszeg bibliográfia és kronológia* 2006-ig frissített változatát, a *Nádas Péter* és a *Keresztury bibliográfiát*. Ezeket folyamatosan karbantartjuk, s elérhetővé tesszük a Zalai Tudástár lekérdező-felületén.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Fatér Bernadett, Török László,
Vargáné Rózsás Beáta, dr. Gyenes Imre

A nemzetiségi ellátásért is felelős könyvtárként folytatjuk a könyvtárunkban található cigány, illetve horvát irodalmat feltáró lelőhelyjegyzék aktualizálását. Gondoskodunk az állomány gyarapításáról és feltárásáról. Szorosabb kapcsolatot kell ezért kiépítenünk a Zala megyei nemzetiségi és etnikai szervezetekkel.

Határidő: folyamatos

Felelős: dr. Gyenes Imre

Sajtófigyelést végzünk, a Zalai Hírlap ez évi számait feldolgozzuk, a korábbi évek lemaradásait folyamatosan behozva.

Határidő: folyamatos

Felelős: dr. Gyenes Imre, Fatér Bernadett, Tóth Imre

2012 októberében lesz könyvtárunk 60 éves. Ez alkalomból megjelentetjük a „*A Deák Ferenc Megyei Könyvtár és a megyei könyvtári ellátás története*” című tanulmánykötetet; kiállítást rendezünk, s ünnepi konferenciát szervezünk a megye könyvtárosainak részvételével.

Határidő: 2012. október 31.

Felelős: Kiss Gábor, Tóth Judit, Sebestyén Horváth Margit,
Kocsisné Sipos Rozália

2013 januárjában lesz 70 éve, hogy a 2. magyar hadsereg megsemmisült a Don-kanyarban. A hadsereg 3. hadtestében nagyon sok zalai katona szolgált és esett el. Ezen évforduló alkalmából 2012 őszén vetélkedősorozatot hirdetünk középiskolásoknak, melyet a Zala Megyei Levéltárral és a Göcseji Múzeummal közösen bonyolítunk le. A felkészüléshez jegyzékek összeállításával, a kutatómunkához dokumentumok rendelkezésre bocsátásával és szakszerű tájékoztatással nyújtunk segítséget.

Határidő: 2012. december 31.

Felelős: dr. Gyenes Imre, Tóth Renáta, Kiss Gábor

Folytatjuk a *Nádas Gyűjtemény* állományának szakszerű feldolgozását; az idegen nyelvű dokumentumok feltárásában az 1994 utáni anyag kiemelt hangsúllyal szerepel. Kiemelt feladatként tovább dolgozunk a Nádas-bibliográfia „adatbázissá tételén”. Az adatbázisba való „áttöltés” után a tételeket ellenőrizni kell, a szükséges javításokat elvégezzük. Számba vesszük a kevésbé „jelentős”, de információ szempontjából nem elhanyagolható dokumentumokat is, pl. meghívók, konferenciák programjai, kiadói katalógusok, irodalmi fesztiválok ismertetői stb. Fontos feladatunk a gyűjtemény anyagának népszerűsítése. Ehhez igyekszünk kihasználni minden lehetőséget, kérésre szakdolgozatokhoz, kiadványok készítéséhez segítséget nyújtunk. Az íróval való személyes (és e-mail) kapcsolat további fenntartása alapvető fontosságú.

Határidő: folyamatos

Felelős: dr. Gyenes Imre, Török László

Kapcsolatot tartunk a muravidéki magyar könyvtárakkal, kulturális intézményekkel és szervezetekkel. Közös programokat szervezünk, kiadványokat cserélünk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Tóth Judit

Elektronikus szolgáltatások fejlesztése

Digitalizálási tevékenységünket a saját technikai körülményeink között folytatjuk, különös tekintettel a helytörténeti anyagra. Kiemelt, a TÁMOP pályázatban vállalt feladatként elkészítjük a Helyismereti adatbázis keretében *Zala megye települései képeken* című adatbázist, melyet folyamatosan bővítünk, ezenkívül:

- számba vesszük a kizárólag helyismereti gyűjteménybe beérkező dokumentumokat (melyek bibliográfiai adatai nem szerepelnek az OSZK nyilvános katalógusában), megkezdjük ezek digitalizálását;
- az eleve digitális formában meglévő anyag megőrzéséről és szolgáltatásáról gondoskodunk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Fatér Bernadett, dr. Gyenes Imre, Török László

A folyóirat-adatbázis továbbfejlesztése

A *Folyóiratok a zalai közgyűjteményekben* című internetes adatbázisunk karbantartását partnereinkkel együttműködve ebben az évben is folyamatosan végezzük, ez egyben a TÁMOP-3.2.4-08/1 pályázatban vállalt feladatunk is. Tájékoztatót helyezünk el a honlapon az adatbázis használatához, s minden lehetőséget kihasználunk ennek népszerűsítésére.

Határidő: május 31.

Felelős: Szili Erika, Török László

Kommunikációs lehetőségek

Könyvtárunk skype-on történő elérhetőségét a jövőben is biztosítani kívánjuk, ugyanakkor a telefonáláson és chaten kívül a digitalizált dokumentumok elektronikus úton történő továbbítását is biztosítjuk.

Határidő: március 31., illetve folyamatos

Felelős: Tóth Imre, Szili Erika, Kovácsné Pacsai Edit

MOKKA-R

Az 1850 előtti régi könyveink adatainak bevitelét folytatjuk a MOKKA-R adatbázisba.

Határidő: folyamatos

Felelős: Fatér Bernadett, Tóth Judit, Vargáné Rózsás Beáta

MATARKA

További rekordokat viszünk be a MATARKÁ-ba (Hévíz, Pannon Tükör).

Határidő: folyamatos

Felelős: Fatér Bernadett

Könyvtárközi kölcsönzés

Továbbra is folyamatosan teljesítjük a bejövő kéréseket (a kistérségi szolgáltatás keretében is). Népszerűsítjük és még tovább bővítjük az eddig fénymásolatban, postai úton teljesített könyvtárközi kérések elektronikus formában történő továbbításának lehetőségeit (e-mail, skype, internetes URL), ez gazdaságosabb, gyorsabb megoldást jelent használóinknak.

Határidő: folyamatos

Felelős: Fatér Bernadett, Dér Katalin, Török László

Hírlevél

Havi rendszerességgel folytatjuk a könyvtári elektronikus hírlevél szerkesztését, kiadását. A könyvtár, illetve a partner könyvtárak rendezvényeiről, szolgáltatásairól tájékoztatunk, érdekes olvasmányokat, web-helyeket, újdonságokat ajánlunk az olvasók figyelmébe.

Határidő: folyamatos

Felelős: Szili Erika

Dokumentumajánlók

Rendszeresen készítünk könyvtárunk friss beszerzéseiből ajánlókat, a korábbi szép- illetve szakirodalmi könyvajánló mellett audiovizuális dokumentumokat is ajánlunk olvasóink figyelmébe. A képes recenziókat a honlapon tesszük elérhetővé.

Határidő: folyamatos

Felelős: Horváth Viktória, Kékiné Lábadi Ilona, Tóth Imre

WI-FI szolgáltatás

Olvasóink egyre jobban kedvelik a WI-FI szolgáltatást, mellyel könyvtárunkban saját számítógépükkel (laptop) kapcsolódhatnak a világhálóra. E tevékenységünk propagálását, népszerűsítését tovább folytatjuk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Devecz Lászlóné, Szili Erika, Török László

Kistérségi-hálózati feladatok

Olvasószolgálatunk a kistérségi, illetve megyei feladatok elvégzésébe is bekapcsolódik (tanfolyamok szervezése; levelezős játékok, vetélkedők szervezése, lebonyolítása).

Határidő: folyamatos

Felelős: Kocsisné Sipos Rozália, Sebestyénne Horváth Margit

GYERMEKOLVASÓ- ÉS TÁJÉKOZTATÓ SZOLGÁLAT

A gyermekolvasó- és tájékoztató szolgálat a korszerű információs igényeknek megfelelően változó munkamódszereivel elsősorban a gyermekek (0-15 év) könyvtári ellátását végzi – az alapszolgáltatások: kölcsönzés, tájékoztatás, az olvasóterem és a folyóiratolvasó használatának biztosítása mellett sajátos olvasás- és könyvtárpedagógiai munkát végez az egyéni, a kis-csoportos és a csoportos foglalkozások során.

Fontos, hogy ebben a fogékony életszakaszban a gyermekekkel megszerettessük az olvasást, ráébresszük őket a könyvtár használatának lehetőségére, fontosságára, az információhoz való hozzáférésekre és ezek jelentőségére.

A különböző foglalkozásokon a gyermekkönyvtárunkra vonatkozó könyv- és könyvtárhasználati, valamint informatikai ismereteket is gyakoroltatjuk, versenyeken, pályázataink és levelezős játékaink során tehetséggondozást végzünk. Emellett kiemelten foglalkozunk a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a tehetséges gyerekekkel.

Klubfoglalkozás keretében havi rendszerességgel tartunk összejöveteleket, melyekhez a gyermekkönyvtár, mint közösségi tér kínál kellemes és hasznos időtöltést. Az új médiapedagógiai módszerek (drámapedagógia, bábjáték, kézműves foglalkozások, verses-zenés műsorok stb.) alkalmazásával célunk a gyermekek érzelmi intelligenciájának és kreativitásának fejlesztése. A hagyományos könyvtárhasználati programjainkat az óvodásoknak és a kisiskolásoknak ajánljuk, míg a felső tagozatos korosztállyal elsősorban az elektronikus ismeretszerzési technikákat ismertetjük meg. A gyermekekkel való foglalkozáskor nagy hangsúlyt fektetünk az elektronikus dokumentumokkal (CD-ROM, DVD) való ismerkedésre, valamint az Internet – mint új információforrás – használatának elsajátítására. Új honlapunk célja a távoli elérés biztosításán túl – az interaktivitás növelésével, új tartalmak feltöltésével és vonzó megjelenéssel – gyermekkönyvtárunk virtuális úton történő népszerűsítése.

Az igényeknek megfelelően továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk a hozzánk látogató pedagógusok szakmai kéréseinek teljesítésére, valamint segítséget nyújtunk a gyermekkönyvtárat felkereső felnőtt (szülők, középiskolások, egyetemi, főiskolai hallgatók stb.) felhasználóknak. A korábban kialakított együttműködési formákat tovább erősítjük (oktatási, kulturális intézmények, szakmai szervezetek, képző intézmények stb.).

Mint megyei gyermekkönyvtár, kiemelt feladatunk a megyében folyó gyermekkönyvtári munka koordinálása kiadványaink és rendezvényeink segítségével, valamint a megye más – a gyermekek ellátását végző – könyvtáraival való folyamatos munkakapcsolat révén, a Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely keretei között.

A gyermekkönyvtár korszerűsítését, a sokféle funkciónak megfelelő terek kialakítását már évek óta terveztük. Terveink 2010-ben és 2011-ben részben valóra váltak, elsősorban európai uniós pályázati forrásokból. 2010-ben, a TIOP pályázat keretében létrejött az új *Internetes oktató labor* a gyermekolvasó-teremben, mely a felnőtt használók mellett a gyermekek rendelkezésére is áll. 2011-ben a *közösségi terek* kialakítása (Bábsarok, Mesekuckó, Játéktár) mellett sor került polccserére a kölcsönzőteremben. Ezt a munkát meggyorsította az a kényszer, hogy év elején a gyermekkönyvtári olvasótermet át kellett engednünk a megyei pedagógiai szakkönyvtárnak, ezért meg kellett oldani a teljes gyermekkönyvtári állomány egy helyiségben való elhelyezését, és ugyanitt a szolgáltatások tereinek kialakítását is. A 2011/2012. évi tanév kezdetéig a kölcsönzőteremben alakítottuk ki az olvasó- és foglalkoztató teret. Új asztalok és ülőpadok segítségével sikerült egy esztétikusabb, a gyermekek számára megjele-

nésében is vonzóbb gyermekkönyvtári környezetet létrehozni. Megoldásra vár még – a padok ülőpárnáinak beszerzése és a szivacsbútorok újrakárpitozása mellett – a kölcsönzőpult, valamint a könyvtárosi munkahelyek bútorzatának korszerűsítése és a gyermekfoglalkozások anyagainak tárolásához szükséges bútorzat beszerzése.

Határidő: a pályázati ütemterv szerint

Felelős: Kiss Gábor, Tóth Judit, Oláh Rozália

Országos, megyei és városi pályázatok segítségével – a lehetőségeknek megfelelően – biztosítjuk rendezvényeink anyagi erőforrásait. Igyekszünk felkutatni ehhez egyéb szponzori lehetőségeket (vállalkozások, civil szervezetek, alapítványok stb.). 2011-ben a rendezvények megvalósulásához szükséges anyagi fedezetet pályázatok útján nyertük (Nemzeti Kulturális Alap), illetve kiegészítő támogatást kaptunk a Zalai Gyermek és Ifjúsági Közalapítványtól, valamint a TÁMOP pályázat keretében jelentős anyagi forráshoz jutottunk. Reméljük, 2012-ben az előző évihez hasonló támogatásokból valósíthatjuk meg programjainkat.

Határidő: a pályázatoktól függően folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Oláh Rozália, Tóth Judit

Tovább folytatjuk már hagyományos és népszerű *Irodalmi kalandozások* című megyei levelezős játékunkat 4-5-6. osztályosoknak, melynek során a gyerekek három regény elolvasását és a könyvhöz kapcsolódó feladatok megoldását vállalják vetélkedő keretében. A levelezős játék során ötletes, játékos, inkább az olvasmányélményt továbbgondoló – mint az olvasottságot számon kérő – kreatív munkát igénylő feladatokat oldhatnak meg a résztvevők. Megyei játékunk célja az olvasás szeretetének elmélyítése és a rendszeres könyvtárhasználatra ösztönzés mellett az interneten található irodalmi érdekességek megismertetése.

Határidő: 2011. szeptember 20 – 2012. május 11.

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Oláh Rozália, Tóth Renáta

(a Belvárosi Magyar–Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Dózsa György Tagiskola pedagógusaival közösen)

2011 szeptemberében könyvtárunk, a Zala Megyei Múzeumok Igazgatósága támogatásával, *Barangolás Göcsejben és Hetésben* címmel négyfordulós honismereti levelezős játékot indított Gönczi Ferenc néprajztudós születésének 150. évfordulója alkalmából – az általános iskolák és gimnáziumok 5–6–7–8. osztályosai számára. A vetélkedő témája: Zala megye, különösen Göcsej és Hetés vidékének története, néprajzi hagyományai, természeti értékei, irodalmi és művészeti emlékei, valamint Gönczi Ferenc élete és munkássága. Célunk, hogy a résztvevők minél alaposabban megismerjék és örökségükként kezeljék szülőföldjük múltját, hagyományait, ma is meglevő értékeit, és ezáltal erősödjön bennük a Zala megyéhez való kötődés. A honismereti levelezős játék – a nevezési feladat és két feladatlap megoldása után – 2012 januárjában vetélkedővel zárul, melyen a játék legeredményesebb 10 csapata vehet részt. A záró vetélkedő résztvevői értékes könyvcsomagot nyernek, emellett kiránduláson vesznek részt a Fazekasfesztiválon, a Göcseji Falumúzeumban.

Határidő: 2012. január 27., április 28.

Felelős: Kiss Gábor, Fejesné Szabó Piroska, Oláh Rozália, Tóth Renáta

Már negyedik éve áll a gyermekkönyvtár előterében az olvasásnépszerűsítő *Mesefa*, melyhez rendszeresen különböző témájú könyvajánló pályázatok kapcsolódnak. 2011-ben *Mosoly-*

gó versek címmel verseskötetek olvasására – és rövid könyvajánlás készítésére – buzdítottuk a gyerekeket. 2012 januárjában – a Magyar Kultúra Napjához kapcsolódóan – ismét meghirdetjük Mesefa-pályázatunkat *Az én „kötelezőm”* címmel. A pályázat kapcsolódik honlapunk (<http://gyermekkonyvtar.dfink.hu/olvassunk-egyutt/kotelezok-helyett-ajanljuk>) *Tanuljunk együtt! Kötelezők helyett ajánljuk* menüpontjához. Az itt felsorolt könyvek rövid ajánlását kell elkészíteniük a pályázóknak – természetesen szabad választás utáni személyes olvasmányélményeik alapján. Ezzel szeretnénk hozzájárulni ahhoz a törekvéshez, hogy a szokásos, „megunt” kötelező szépirodalom helyett más értékes, ugyanakkor a mai gyerekek számára érthetőbb és élvezetesebb könyvek olvasására buzdítsuk a gyerekeket. A Mesefára felkerülő ajánlásokat „*Mesefa-leveleken*” olvashatják az érdeklődők, amelyek „formája” mindenkor kapcsolódik az aktuális Mesefa-témához. A pályázat eredményhirdetésére októberben, a Könyves vasárnapon kerül sor, amikor minden résztvevő zsákbamacska-jutalmat kap, és ajándékműsoron vehet részt.

Határidő: 2012. január–október

Felelős: gyermekkönyvtárosok

2010 első felében kezdtük gyermekkönyvtárunk *Cimbora-klubjának* szervezését, foglalkozási tervének kidolgozását, tagtoborzását; majd 2010 szeptemberében, a Népmese napjához kapcsolódóan megalakítottuk a klubot, melyet 2011-ben folyamatosan tovább bővítettünk. A Cimbora klubmozgalom a gyermekek művészeti nevelését tűzte ki célul. A mai gyerekek elsősorban egyéni szórakozási lehetőségekhez jutnak, ezt ellensúlyozva szervezik a gyermekközösségeket országszerte Cimbora-klubokba. A Cimbora-klubokban a gyerekek közösen alkotnak, játszanak, s a közös élmények erősítik bennük a közösség iránti igényt; a klubfoglalkozások magasabb minőségű időtöltést jelentenek. A klubok sokat segíthetnek olyan tehetséges gyermekek felkutatásában is, akiknek szociális helyzetük miatt nincs lehetőségük tehetségük kibontakoztatására. Jelenleg 30 klub működik hazánkban, városokban és kis falvakban egyaránt, mintegy 2000 gyerek vesz részt a programokon. A klubhálózat folyamatosan bővül, lassan behálózza az országot, havonta jelentkeznek új csoportok. Zalaegerszegen, illetve Zala megyében elsőként könyvtárunkban alakult Cimbora-klub, jelenleg csaknem félszáz 10-14 éves zalaegerszegi és városkörnyéki klubtagunk van. Klubunkat anyagilag Zalaegerszeg város önkormányzata támogatja, 2012-ben alapítványi és szponzori támogatásokra számíthatunk. A Cimbora-klub tagjai számára 2012 nyarán szeretnénk egyhetes „napközis” olvasótáborot is szervezni gyermekkönyvtárunkban.

Határidő: 2012. januártól decemberig havonta

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Oláh Rozália, Tóth Renáta

Könyvtárunkban – a TIOP pályázatnak köszönhetően – lehetőség volt az RFID, azaz az automatikus kölcsönzési rendszer kiépítésére 2010-ben. Feladatunk volt ezzel kapcsolatban a teljes gyermekkönyvtári kölcsönzési állomány „tagezése”, azaz azonosító címkével való ellátása, majd „írása” számítógépes program segítségével. 2011-ben ez a munka a gyermek olvasótermi állomány (kézikönyvek) automatikus kölcsönzési rendszerre való alkalmassá tételével tovább folytatódott.

Az RFID automatikus azonosító és adatközlő technológia, ahol az adatok továbbítása RFID-címkék (tagek) és eszközök segítségével történik. Az automatikus azonosításnak köszönhetően a könyvtárak mindig pontos, naprakész, automatikus nyilvántartást látnak a könyvtári tagokról, a könyvtár használatáról és a könyvtári állományról. Az eszközök könnyű kezelhetősége és az a képessége, hogy a megjelölt dokumentumokat, CD-ket vagy könyveket nagy távolságból észlelik, jelentősen csökkenti a könyvtárosok manuális munkavégzését, a

polcon lévő állomány ellenőrzésére, az elkeveredett könyvek felkutatására és a leltározásra fordított időt. A rendszer nyilvántartja az olvasó történetét, a könyv életciklusát is.

Határidő: folyamatos

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Kustán Jenőné, Oláh Rozália, Tóth Renáta

Ebben az évben is kiemelt feladatunk, hogy biztosítsuk a gyerekek körében az Internet használatát. A számítógép nyújtotta lehetőségeket beépítjük a csoportos foglalkozásainkba is: már az óvodásoknak és a kisiskolásoknak CD-ROM bemutatót tartunk, a 3–6. osztályosok számára rendszerek a honlapismertető foglalkozások, internetes vetélkedők.

Határidő: folyamatos

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Kustán Jenőné, Oláh Rozália, Tóth Renáta

A gyermekkönyvtári munka alapját biztosító korszerű állomány kialakítása érdekében az új könyvek, folyóiratok és nemhagyományos dokumentumok beszerzésére javaslatot teszünk, az elavult, illetve megrongálódott művek folyamatos kivonását elvégezzük. Az állomány-fejlesztés részeként – olvasótermünk megszűnésekor – a teljes gyermekkönyvtári állomány korszerűsítését elvégeztük, sor került az elavult, elhasználódott vagy feleslegessé vált könyvek kivonására. A kölcsönözhető állomány kötetein a raktári jelzeteket megújítottuk. A kézikönyvek új raktári jelzettel való ellátását 2012-ben végezzük el. A gyermekkönyvtárban az új könyvek folyamatos beszerzése nagyon fontos, hiszen elsősorban ezzel tudunk új olvasót „nyerni” és a régieket megtartani.

Határidő: folyamatos

Felelős: gyermekkönyvtárosok és Vargáné Rózsás Beáta

A gyermekkönyvtári honlap segítségével a felhasználókat és a szakmai közönséget tájékoztatjuk szolgáltatásainkról és munkánkról. A honlapot – a lehetőségeknek megfelelően – folyamatosan aktualizáljuk és bővítjük. A honlap teljes megújítására került sor a TÁMOP pályázat keretében 2010–2011-ben, melynek eredményeképpen honlapunk ma már új formában és megújult tartalommal az Interneten is ajánlja gyermekkönyvtárunk szolgáltatásait és *net-generáció* számára. A honlap átalakításával sikerült megvalósítani ezzel kapcsolatos céljainkat: interaktív, a könyvtárhasználat és a tanulás segítése mellett vonzó, gyermekbarát honlap létrehozása; valamint a honlapon szakmai fórum biztosítása a felnőtt felhasználók (könyvtárosok, pedagógusok, szülők) számára. Új honlapunk a könyvtáros szakma elismerését is kivívta; munkatársunk, Tóth Renáta az *Utazz velünk...köss ki nálunk! A Deák Ferenc Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtára új honlapjának bemutatója* című pályamunkájával elnyerte *Az év fiatal könyvtárosa* (2011) pályázat különdíját.

Határidő: havonta tartalmi aktualizálás

Felelős: Oláh Rozália, Tóth Renáta

Olvasásfejlesztéssel kapcsolatos projektet valósítottunk meg 2011-ben – ugyancsak a TÁMOP pályázat segítségével – melynek eredményeképpen különféle promóciós eszközökkel (plakát, naptár, a könyvtárat népszerűsítő képeslapok) hívjuk fel a figyelmet a könyvekre, könyvtárunkra, az olvasás fontosságára, az életen át tartó tanulás jelentőségére. 2012-ben ez a munka tovább folytatódik egy gyermekkönyvtári naptár tervezésével.

Határidő: 2012. február 15.

Felelős: Tóth Judit, Oláh Rozália, Tóth Renáta

2011-ben a TÁMOP pályázat keretében folytattuk – a már 2010-ben elkezdett – új médiapedagógiai módszerekkel megvalósuló programsorozatunkat integrációs céllal (*Másképp – máshogyan!*), enyhe fokban értelmi fogyatékos és normál iskolába járó gyerekek együttes részvételével. 2010-ben és 2011-ben is szerveztünk egy-egy projektet *A kortárs ifjúsági és gyermekirodalom megismertetése* címmel, melynek keretében napjaink jeles alkotóival találkozhattak a gyerekek. Célunk a nívós közönségtalálkozók szervezésével, napjaink gyermekirodalmának népszerűsítése, a gyerekek olvasásra és alkotásra ösztönzése. A programoknak számos pozitív visszajelzése volt a pedagógusok és a gyerekek részéről, megnövekedett a bemutatott könyvek iránti olvasói igény, a rendezvényeken maradandó élményt kaptak a gyerekek. Olvasásfejlesztési programjaink anyagi forrását a TÁMOP pályázat biztosította. A közönségtalálkozókat a továbbiakban is pályázati forrásokból szervezzük meg.

Határidő: 2012. január 3 – december 15. a pályázati lehetőségektől függően

Felelős: gyermekkönyvtárosok

Egyéni foglalkozás a gyermekolvasókkal

Irodalomajánlás, gyorstájékoztatók készítése, valamint a gyermekkönyvtár bármely szolgáltatására vonatkozó olvasói igény kielégítése.

Határidő: folyamatos

Felelős: gyermekkönyvtárosok

Csoportos foglalkozások a gyermekolvasókkal

(Mellékletben részletezve)

A nagycsoportos óvodások, kisiskolások és felső tagozatos tanulók a következő foglalkozási formákon vehetnek részt: csoportos foglalkozás, könyvtárlátogatás, könyvtárhasználati óra és csoportos kölcsönzés.

2011-ig tanévenként, átlagosan 30-35 óvodás és iskolás csoport pedagógus kísérelével – havi rendszerességgel – ismerkedett könyvtárunkkal, az olvasás szépségével és az információszerezés különböző módjaival a felsorolt sokszínű foglalkozásokon. A 2011/2012. tanévtől – a külön olvasóterem megszűnésével – csak egy helyiségben tudjuk fogadni a csoportokat, ezért a kora délutáni napközis szabadidőben csupán naponta csak egy csoporttal való foglalkozásra van lehetőség a korábbi kettő-három helyett, ennek következtében a csoportok száma a felére csökkent a tanév első felében. 2012 elején ismét felkeressük az iskolákat, mert az első osztályosokat, valamint az érdeklődő felső tagozatosokat szeretnénk a délelőtti órákra csoportos foglalkozásokra hívni gyermekkönyvtárunkba – amennyiben ezt a tanítási óra keretében az iskolák vezetése engedélyezi.

Határidő: 2012. január 30.

Felelős: Oláh Rozália, Tóth Renáta

Kiemelt rendezvények

Zala megye egész területéről várjuk a gyerekeket levelezős játékainkra, irodalmi versenyeinkre, különböző témájú vetélkedőkre és egyéb rendezvényeinkre (író-olvasó találkozó, ismeretterjesztő előadás, verses-zenés műsor, bábjáték, manuális foglalkozás stb.).

Kiemelt rendezvényeink nagyon népszerűek, célunk a tehetséggondozás: az irodalmi művek (versek, mesék, regények) olvasására, megértésére és átérzésére, valamint jelentős évforduló(k)hoz kapcsolódóan a könyvtári bűvárkodásra ösztönzés és az olvasmányélmények feldolgozása során kialakuló kisközösségek formálása és megtartása.

- *Irodalmi kalandozások*. Megyei levelezős játék 4–6. osztályosoknak. Második forduló: *G. Szabó Judit: Rózsás Leticia*.

Határidő: január 30.

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Oláh Rozália, Tóth Renáta

- *József Attila megyei versmondó verseny*. Városkörnyéki döntő.

Határidő: március 19.

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Oláh Rozália, Tóth Renáta

- *Internet Fiesta 2012*. gyermekkönyvtári programjai.

Határidő: március 19–30.

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Oláh Rozália, Tóth Renáta

- *Irodalmi kalandozások*. Megyei levelezős játék 4–6. osztályosoknak. Harmadik forduló: *Barcza Katalin: A kapu*.

Határidő: március 30.

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Oláh Rozália, Tóth Renáta

- *A költészet napja 2012*. A *Zabszalma* együttes verses-zenés műsora.

Határidő: április 16.

Felelős: Oláh Rozália, Tóth Renáta

- *A mese születése*. Meseíró és mesemondó verseny 3–4. osztályosoknak. Az Ady Endre Művészeti Általános Iskola és Gimnáziummal közös rendezvény.

Határidő: május 7.

Felelős: Oláh Rozália (az Ady Endre Művészeti Általános Iskola és Gimnázium pedagógusaival közösen)

- *Az Irodalmi kalandozások* című megyei levelezős játék záró rendezvénye: eredményhirdetés és jutalmazás.

Határidő: május 11.

Felelős: Kiss Gábor, Oláh Rozália, Tóth Renáta (a Belvárosi Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Dózsa György Tagiskola pedagógusaival közösen)

- *Zalai gyermekkönyvnapok 2012*. Író-olvasó találkozó. Vendég: *Balázs Ágnes* író.

Határidő: május 25.

Felelős: Oláh Rozália, Tóth Renáta

▪ *A népmese napja – a Cimborákkal.* Mesefelolvasó délután, a Cimboraklub kétéves születésnapján.

Határidő: szeptember 28.

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Oláh Rozália, Tóth Renáta

▪ Az „Összefogás a könyvtárakért, összefogás az olvasókért” akció gyermekkönyvtári programjai. (Író-olvasó találkozók. Vendég: *Tóth Krisztina* és *Sohonyai Edit*; Az én „kötelezőm” című Mesefa-pályázat eredményhirdetése; *Kelemen Gyula* verses-zenés műsora).

Határidő: október 1–10.

Felelős: gyermekkönyvtárosok

▪ *Ady Endre versmondó verseny* 4–8. osztályosoknak. (Az Ady Endre Művészeti Általános Iskola és Gimnáziummal közös rendezvény.)

Határidő: november 19.

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Oláh Rozália, Tóth Renáta (az Ady Endre Művészeti Általános Iskola és Gimnázium pedagógusával közösen)

▪ A gyermekkönyvhét Zala megye programjai.

Határidő: november 19–30.

Felelős: Oláh Rozália, Sebestyén Horváth Margit

▪ A gyermekkönyvhét megyei könyvtári rendezvényei.

Határidő: november 19–30.

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Oláh Rozália, Tóth Renáta

Kiállítások

Állandó könyvkiállításunk az *Új könyvek* újdonságajánló könyvkiállítás. Lépcsőház-galériánkban a gyermekkönyvtári rendezvények grafikai munkáiból készítünk kiállításokat. Az olvasó- és foglalkoztató térben kiállító paravánokon van lehetőségünk még kiállítások rendezésére, alkotások bemutatására.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kustán Jenőné, Tóth Renáta

Gyermekkönyvtári híradó

Feladatunk a gyermekkönyvtári faliújság (híradó) havi rendszeres gondozása: a gyermekkönyvtár munkájával összefüggő, az olvasók érdeklődésére számot tartó hírek közzététele (programok, pályázatok stb.). A hírértékű információk a gyermekekhez közel álló – hangulatos, figyelemkeltő – formában jelennek meg a faliújságon.

Határidő: havonta rendszeresen

Felelős: Kustán Jenőné, Tóth Renáta

Gyermekkönyvtári „emlékkönyv”

A gyermekkönyvtár jelentős eseményeiről, programjairól fényképes dokumentációt készítünk. Visszamenőleg is összegyűjtjük, számítógépes adatbevitellel rögzítjük a gyermekkönyvtár történetének legfontosabb eseményeit. Új honlapunkról is elérhető gyermekkönyvtári blogunk (<http://tarkafor gokalandozo.blogspot.com/>), mely egyszerre aktuális, ugyanakkor könyvtártörténeti jelentőséggel is bír, amennyiben 2011. február 15-től időrendben tudósít gyermekkönyvtárunk legfontosabb történéseiről, illetve látogatóinkat érintő helyi és országos kulturális eseményekről.

Határidő: folyamatos

Felelős: Oláh Rozália, Tóth Renáta

Kiadványok

Olvasó Lurkó – havonta megjelenő gyermekkönyvtári folyóirat (45 példány). A lap célja a 8-12 évesek tájékoztatása könyvekről és könyvtárunkról szórakoztató tartalommal és vidám hangvétellel. A folyóiratot eljuttatjuk a zalaegerszegi iskolákba, csoportjaink pedagógusai is terjesztik a gyerekek körében. Nagy örömünkre, vannak már rendszeres olvasói is a lapnak, akik már a megjelenés előtt keresik az új számot! Az Olvasó Lurkó legfrissebb száma honlapunkról is elérhető és letölthető.

Határidő: havonta rendszeresen

Felelős: Tóth Renáta

Gyermekkönyvtári információ (GYI) – on-line szakirodalmi tájékoztató gyermekkönyvtárosoknak (nyomtatva 20 példány). Szakirodalmi szemlénk a Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely tagjainak közös munkája eredményeképpen negyedévenként jelenik meg. Hírlevelünk az iskolai és a gyermekkönyvtárosok figyelmét szeretné felhívni az olvasással, könyvtárhasználattal, elektronikus információszerezéssel kapcsolatos hagyományos és internetes információforrásokra a témával foglalkozó folyóiratok, hírlevelek stb. annotációjának közzétételével. Szakirodalmi tájékoztatónk nyomtatott és elektronikus formában is megjelenik honlapunkon, valamint az MKE Gyermekkönyvtáros Szekció honlapján (<http://www.gykszekcio.eoldal.hu>).

Határidő: negyedévi rendszerességgel

Felelős: Oláh Rozália

Tarkafor gó 23. – módszertani kiadvány iskolai és gyermekkönyvtárosoknak. Hunyadi Mátyás, a jégen választott király. A történelmi vetélkedő feladatlapjai (50 példány).

Határidő: június 30.

Felelős: Fejesné Szabó Piroska, Oláh Rozália, Tóth Renáta

Gyermekkönyvhét 2012. – összesített programismertető (50 példány).

Határidő: november 4.

Felelős: Oláh Rozália

ZALAI GYERMEKKÖNYVTÁROS MŰHELY

A gyermekkönyvtári szakmódszertani munkát a Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely keretében végezzük. A zalai gyermekkönyvtárosok munkaközösségének legfontosabb feladata a szakmai tapasztalatok és módszerek cseréje, a közös munkák összehangolása, valamint a továbbképzések és tanfolyamok szervezése.

A megváltozott információs környezetben kiemelt feladatunknak tekintjük a gyerekek érzelmi intelligenciájának és kreativitásának fejlesztésére irányuló új médiapedagógiai módszerek könyvtári alkalmazásának elméleti és gyakorlati bemutatását. Ugyanakkor a gyerekek körében népszerű információforrás, az Internet gyermekkönyvtári alkalmazásának lehetőségét is szeretnénk megismertetni a gyermekekkel foglalkozó könyvtárosokkal. Kiemelten fontos az olvasásfejlesztés új módszereinek tanulmányozása és alkalmazása. E célok megvalósítása érdekében tervezzük továbbképzéseinket, műhelyértekezleteinket.

• Tavaszi megyei továbbképzés

Téma: *Megújult gyermekkönyvtári honlapok.* Műhelykerekasztal.

Határidő: május 15.

Felelős: Oláh Rozália (a Dr. Kovács Lajos Pedagógiai Szakkönyvtár munkatársával közösen)

• Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely tanévnyitó értekezlete

Téma: A 2012/2013. tanév gyermekkönyvtári programjainak egyeztetése.

Határidő: szeptember 10.

Felelős: Oláh Rozália

• Őszi megyei továbbképzés

Téma: *Kortárs gyermekkönyvek illusztrációi.* Előadó: *Paulovkin Boglárka* író, illusztrátor.

Határidő: november 26.

Felelős: Oláh Rozália (a Dr. Kovács Lajos Pedagógiai Szakkönyvtár munkatársával közösen)

Továbbra is szorgalmazzuk a műhelytagok részvételét a Magyar Könyvtáros Egyesület Gyermekkönyvtáros Szekciójának és Zala Megyei Szervezetének, valamint a Magyar Olvasástársaság (HUNRA) munkájában (országos továbbképzések, konferenciák, szakmai tanulmányutak stb.).

Határidő: az MKE Gyermekkönyvtáros Szekciója és Zala Megyei Szervezete, valamint a Magyar Olvasástársaság (HUNRA) programjaival összhangban

Felelős: Oláh Rozália

Közös feladatok 2012-ben

Napjainkban különösen fontos a szakirodalmi információk ismerete, ezért tovább folytatjuk a gyermekekkel foglalkozó könyvtárosok munkájához kapcsolódó szakirodalmi papír alapú és elektronikus információk (szakirodalmi könyvek, cikkek, internetes források stb.) közös összegyűjtését és terjesztését. A *Gyermekkönyvtári információkat (GYI)* hírlevél formájában – negyedévente – eljuttatjuk minden gyermekkönyvtároshoz a ZALATÁR levelezőlistán keresztül.

2012-ben is tájékoztatjuk a műhely tagjait a gyermekolvasókat érintő könyvtári és iskolai versenyekről, pályázatokról. A gyermekkönyvtárak által indított levelezős játékok megoldásához a könyvtárak feladata az irodalom biztosítása.

Közös megyei programjainkat továbbra is megrendezzük (József Attila versmondó verseny, gyermekkönyvhét stb.).

Feladatunk a könyvtár szakos hallgatók szakmai instruálása, gyermekkönyvtári mentori feladatok ellátása a városi könyvtárakban és a megyei könyvtárban.

Határidő: folyamatos

Felelős: Oláh Rozália

Melléklet

2011/2012. TANÉV

A Cimbora-klub programjai

szeptember	Találkozás <i>É. Szabó Mártával</i> , a Cimbora-klubmozgalom elindítójával a Családfesztiválon.
október	<i>2 éves a Cimbora klub</i> . Születésnap i Cimbora Ki-mit-tud?
november	<i>Rumini és a többiek</i> . Beszélgetés <i>Berg Judit</i> író-drámapedagógussal.
december	Karácsonyváro Cimbora-műsor. Ajándékkészítés: kézműves foglalkozás. Vendég: <i>Csiszárné Gáspár Edit</i> pedagógus és <i>Zsirainé Kulcsár Mária</i> népi kismesterségek oktatója.
január	<i>Papírszínház</i> . Illusztráció és a szöveg kapcsolata olvasmányainkban.
február	<i>Kosársuli</i> . Író-olvasó találkozó. Vendég: <i>Turbuly Lilla</i> író, költő.
március	Cimborák az Interneten. Játékos ismeretszerzés az Internet segítségével – <i>microsuli</i> .
április	<i>Miért szép?</i> Versünnep.
május	Cimbora-klub kirándulása
május	Cimbora-tábor a gyermekkönyvtárban.

150 éve született Gönczi Ferenc, tanító, néprajzkutató, muzeológus Megyei levelezős játék 5–8. osztályosoknak

Zala megye híres szülöttére emlékezünk vetélkedőnkkel.

szeptember	Nevezés.
október	1. forduló – 1. feladatlap.
november	2. forduló – 2. feladatlap.
január	3. forduló – záró vetélkedő.

Csoportos foglalkozások témaajánlata

I.

Könyvtári foglalkozások óvodásoknak

A foglalkozásokra nagycsoportos óvodásokat várunk, akik egyben beiratkoznak könyvtárunkba.

október–november	Bemutatkozik a gyermekkönyvtár.
január–február	<i>A tél örömei</i> – a könyvekben.
március	<i>Meseország lakói</i> .
április	Verselgető.

II. Programajánló kisiskolásoknak

A napközis csoportok számára a könyvtárlátogatásokat előzetes egyeztetés szerint tartjuk. Könyvtárlátogatásokra és az ehhez kapcsolódó kölcsönzésre havonta rendszeresen várjuk a jelentkező csoportokat.

október	<i>Papírszínház</i> bemutató. A mesék hónapja.
november	Új honlapunk bemutatása: http://gyermekkonyvtar.dfmk.hu/
december	Kézműves ajándékkészítés. Ügyes kezek hónapja.
január	<i>Képzeld el, játsszuk el!</i> A drámajáték hónapja.
február	<i>Olvassunk és alkossunk!</i> A bábozás hónapja.
március	<i>NET-re fel!</i> – az internethasználat hónapja.
április	<i>Tavasz van, gyönyörű!</i> – a versek hónapja.
május	<i>Találd ki!</i> Vetélkedők hónapja.

III. Felső tagozatosok programterve

Az 5–8. osztályos tanulók az iskolában megtanult könyvtárhasználati és informatikai ismereteiket mélyíthetik el, gyakorolhatják gyermekkönyvtárunkban a következő tematika szerint, előzetes időpont-egyeztetés után.

5–6. osztály

október	<i>Hagyományos és új információs eszközök, könyvtári szolgáltatások.</i> Folyóirat és Internetböngésző. Kedvenc témák keresése.
november	<i>A számítógépes katalógusunk használata.</i>
január	<i>On-line könyvtárhasználati ismeretek:</i> www.webkalauz.uw.hu .
március	<i>Utazz velünk...köss ki nálunk!</i> Gyermekkönyvtárunk honlapja.
május	<i>Az internetes (on-line) katalógus használata.</i>

7–8. osztály

október–november	<i>Virtuális séta a könyvtárban.</i> A Deák Ferenc Megyei Könyvtár hagyományos és elektronikus szolgáltatásainak bemutatása filmen és a valóságban.
január–február	<i>Virtuális könyvtár – virtuális szolgáltatások.</i> A Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK), OSZK Digitális Könyvtár (OSZKDK), Nemzeti Digitális Archívum (NAVA).
március–április	<i>Könyvek között a neten is!</i> Könyvajánló honlapok bemutatása.

MEGYEI ÉS KISTÉRSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK

A megyei *hálózatgondozói rendszer és a kistérségi mozgókönyvtári ellátás* működtetését az 1997. CXL. törvény, a hálózati megállapodás, valamint a zalaegerszegi, a zalaszentgróti és a pacsai többcélú kistérségi társulással kötött megállapodások alapján végezzük. A községekben élő lakosság könyvtári ellátása érdekében kialakult a megyei *Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR)*, amelynek célja, hogy közvetlenül vagy közvetítésével a községek lakosai is hozzáférjenek a minőségi könyvtári ellátáshoz. A gyermekkönyvtári szakmódszertani munkát a Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely keretében látjuk el.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Oláh Rozália, Sebestyénne Horváth Margit

Az 1997. évi CXL. törvény előírja, hogy a könyvtári szolgáltatás biztosítása állami és önkormányzati feladat. A megyei könyvtár a települési könyvtárak tevékenységét segítő szolgáltatásokat, illetve könyvtárellátási szolgáltatásokat nyújt a települési nyilvános könyvtári szolgáltatások megszervezéséhez. Rendszeresen tartja a kapcsolatot a kistérségekkel, a fenntartó önkormányzatok képviselőivel, a polgármesterekkel és a jegyzőkkel. Felhívja a figyelmüket a könyvtárakat érintő jogszabályokra, ajánlásokra, a problémák megoldásában segítséget nyújt.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Sebestyénne Horváth Margit

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár az egész megye területén végzi a *könyvtárak közötti együttműködés szervezését* és különböző segítő szolgáltatásokat nyújt számukra. A községek számára a megye 6 városi könyvtárával (Keszthely, Lenti, Nagykanizsa, Zalaegerszeg, Letenye, Hévíz) együttműködve végzünk szolgáltatásokat az önkormányzatokkal kötött megállapodások alapján.

A városi könyvtárak vezetőivel évente legalább három alkalommal munkaértekezletet tartunk, amelyen megvitatjuk az aktuális tennivalókat, év végén pedig összesítést készítünk a területi szolgáltató tevékenységről, melyet a megyei intézményfenntartó központ hivatalához is eljuttatunk. Év közben felkeressük a kistérségi ellátó központokat, illetve az önállóan szervező községi könyvtárakat, hogy megbeszéljük az aktuális feladatokat. A könyvtárak közötti kapcsolatrendszer erősítéséhez hozzájárul az internetes levelezés, ezért fejlesztettük ki a ZALATÁR könyvtári levelezőlistát. Szorgalmazzuk, hogy minél több vidéki könyvtáros jelentkezzen a listára, hogy értesülhessen az aktuális témákról. Segítjük a megye könyvtárait a feljelentkezéssel járó technikai problémák megoldásában, valamint biztosítjuk a lista zavartalan működését.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Sebestyénne Horváth Margit, Török László

Az önálló intézményi működést választó nyilvános könyvtárak számára nyújtott szolgáltatásaink: szaktanácsadó tevékenység, módszertani gondozás, statisztikai adatszolgáltatás, helyismereti és közhasznú információszolgáltatás, rendezvények, szakmai továbbképzések szervezése, kiadványok készítése (e feladatokat később részletezzük).

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Sebestyénne Horváth Margit

A nyilvános könyvtárat nem működtető településeken – szolgáltató könyvtárként – 2007-ben elindítottuk a *kistérségi könyvtári ellátást*: az első évben 22 önkormányzattal kötöttünk megállapodást, 2009. év végétől pedig már 30 szolgáltatóhelyet működtető önkormányzattal – Alibánfa, Almásháza, Alsónemesapáti, Bagod, Batyk, Búcsúszentlászló, Csöde, Dötk, Nemesapáti, Nemessándorháza, Nemesszentandrás, Nemeshetés, Nemesrádó, Zalaigrice, Gyűrűs, Kemendollár, Kisbucsa, Vöckönd, Zalaistvánd, Pakod, Pölöske, Szentpéterúr, Pethőhegye, Pókaszepetk, Pusztaszentlászló, Zalaszentmihály, Zalabér, Zalaszentiván, Zalaszentlőrinc, Zalavég – álltunk szerződésben. A felsorolt települések három kistérséghez tartoznak, így a zalaegerszegi kistérség 16 települése, a zalaszentgróti kistérség 6 települése és a pacsai kistérség 8 települése számára nyújtottunk különböző könyvtári szolgáltatásokat. A többcélú társulások visszajelzései alapján az önkormányzatok elégedettek voltak a megyei könyvtár által végzett mozgókönyvtári feladatellátással.

2010 decemberében Pacsa Város Önkormányzata is szerződést kötött intézményünkkel, így 2012-ben 31 település ellátásának biztosítása érdekében végezzük ezt a munkát. A felsorolt településeken kívül szolgáltatásokat nyújtunk egy alapító okirattal rendelkező nyilvános könyvtár, Söjtör községi és iskolai könyvtára számára is.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Sebestyénne Horváth Margit

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár mozgókönyvtári szolgáltatási költségeit a zalaegerszegi, a zalaszentgróti és a pacsai többcélú kistérségi társulás a szolgáltatóhelyek után igénybe vett normatív támogatás összegéből téríti. A támogatás a 2011. évi CLXXXVIII. törvény alapján 2012-ben kevesebb lesz, mint 2011-ben volt, hiszen a többcélú kistérségi társulások mozgókönyvtári és egyes közművelődési feladatai támogatásának fajlagos összege 800.000 forint könyvtári szolgáltatóhelyenként. A normatíva felhasználása a többcélú társulások döntése alapján történik (az elmúlt évek tapasztalatai alapján várhatóan ez a településenkénti keretösszeg 30-40 %-a lesz). A társulások és a szolgáltató könyvtár szerződése rögzíti a szolgáltatás biztosításához átadott pénzforrás pontos összegét, az átutalás ütemezését és az elszámolás formáját. Az összeg felhasználását folyamatosan figyelemmel kísérjük.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Aczélné Simon Veronika, Sebestyénne Horváth Margit

Az év első hónapjaiban megtervezzük az ez évi mozgókönyvtári ellátás feladatait és költségvetését. Elkészítjük az előző évről a szakmai és pénzügyi beszámolót, gondoskodunk a községekkel és a kistérségekkel kötött szerződések megújításáról.

Határidő: január 30.

Felelős: Aczélné Simon Veronika, Kiss Gábor, Sebestyénne Horváth Margit

Rendszeresen tartjuk a kapcsolatot a szolgáltatóhelyeket fenntartó önkormányzatokkal és a kistérségi társulásokkal. Javaslatot teszünk a szolgáltatóhelyek fejlesztéséhez szükséges dologi kiadásokra. Az állományfejlesztést és az egyéb szolgáltatásokat a települések igényei alapján alakítjuk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Sebestyénne Horváth Margit, Dóráné Mészáros Anikó

A dokumentum-ellátást letéti ellátás formájában biztosítjuk a szolgáltatást megrendelő községi *szolgáltatóhelyek* számára. Célunk, hogy a friss, aktuális, a helyi igényeknek megfe-

lelő dokumentumok hozzáférhetőek legyenek a kistelepüléseken; kedvezmények és szakszerű dokumentumvásárlás útján olcsóbbá váljon az állománygyarapítás. A szolgáltatóhelyek az év folyamán 5-6 alkalommal kapnak új könyveket.

Intézményünkben elvégezzük a dokumentumok (könyvek, CD-k, DVD-k) leltározását, feldolgozását, majd elosztjuk a települések között. Ezt követően rögzítjük a TextLib rendszerben, hogy a településeknek átadjuk a dokumentumokat. A kiszállítást az intézmény gépkocsijával végezzük el.

A letétbe adott dokumentumok kisebb hányada tartós letét, a többi cseréletét formájában kerül a községekbe. CD-t, CD-ROM-ot, DVD-t igény szerint egy hónapos határidőre szállítunk a településekre. A további igényeket a megyei könyvtár saját állományából, könyvtárközi kölcsönzéssel elégítjük ki.

Határidő: folyamatos

Felelős: Dóráné Mészáros Anikó, Senkóné Horváth Ilona,
Kustán László, Vargáné Rózsás Beáta

Az egyes kistérségek mozgókönyvtári dokumentumállományát megkülönböztető jelzéssel (leltári szám, vonalkód, tulajdonbélyegző, színcsík) leltározzuk be, illetve tartjuk nyilván. A teljes mozgókönyvtári állományt visszakereshetővé tesszük a TextLib integrált rendszerben.

Határidő: folyamatos

Felelős: Vargáné Rózsás Beáta, Gelencsér Katalin, Foki Orsolya

A TextLib könyvtári integrált rendszer kistérségi modul alkalmazásával közös adatbázisban tudjuk nyilvántartani a megyei könyvtári mellett valamennyi mozgókönyvtári szolgáltatóhely helyi állományát. Folyamatosan végezzük a települési könyvtárak állományának elektronikus feldolgozását. A megyei könyvtár munkatársai 2011. év végéig Pethőhenye, Bagod, Búcsúszentlászló, Kisbucsa, Nemesapáti, Zalaszentmihály, Zalabér szolgáltatóhelyén már befejezték a retrospektív konverziót. 2012-ben Batyk, Pakod, Kemendollár, Zalaszentiván, Pölöske községi állományának elektronikus nyilvántartásba vételére kerül sor. A községekben lévő, elektronikusan feldolgozott könyvek az on-line katalógusban visszakereshetők.

Az elektronikusan rögzített állományról leltárkönyvet nyomtatunk a községek számára, amelyhez gondoskodnunk kell arról, hogy erre a TextLib rendszer alkalmassá váljon.

A dokumentumok elektronikus feldolgozását összekapcsoljuk a községi állomány selejtezésével és a pontos raktári rend kialakításával is. Az elektronikusan feldolgozott állományok vonalkódot kapnak, illetve a vonalkódnak megfelelő új leltári számokat is. Minden egyes köteten a raktári jelzetet is feltüntetjük.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Sebestyén Horváth Margit,
Dóráné Mészáros Anikó, Török László

A TextLib kistérségi moduljának bevezetésével a községi szolgáltatóhelyek az Interneten csatlakozni tudnak a megyei könyvtár szerveréhez, így munkaállomásként működhetnek. A program használatához a megyei könyvtár munkatársai segítséget nyújtanak. A szolgáltatóhelyek könyvtárosainak az év folyamán szervezett továbbképzéseken megtanítjuk a programmal való információkeresést és kölcsönzést. Az év folyamán elsősorban Pethőhenye, Bagod, Búcsúszentlászló, Kisbucsa, Nemesapáti, Zalaszentmihály, Zalabér, Batyk, Pakod, Kemendollár, Zalaszentiván, Pölöske községekben tervezzük az elektronikus kölcsönzés bevezetését.

Határidő: folyamatos

Felelős: Dóráné Mészáros Anikó, Kustán László

A települések igényei alapján többfajta folyóiratot rendelünk meg a szolgáltatóhelyek számára. Folyamatosan figyelemmel kísérjük a folyóiratok érkeztetését, a nyilvántartásukhoz kardexlapot biztosítunk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Dóráné Mészáros Anikó, Senkóné Horváth Ilona

A könyvellátást megrendelő szolgáltatóhelyeken, illetve a hálózati gondozásban részesülő nyilvános könyvtárakban állományellenőrzéseket, illetve selejtezéseket végzünk. A helyszíni látogatások során segítünk a kölcsönző könyvtárosoknak a raktári rend kialakításában, adminisztrációs feladataik elvégzésében. 2012-ben Söjtörön illetve Pusztaszentlászlón tervezünk nagyobb selejtezést, állományrendezést.

Határidő: folyamatos

Felelős: Dóráné Mészáros Anikós, Senkóné Horváth Ilona,
Sebestyénne Horváth Margit, Kustán László

Intézményünk mindhárom kistérségben közreműködik a Közkincs-Kerekasztal munkájában. A zalaszentgróti kistérségben 2007-től, a zalaegerszegi és a pacsai kistérségben 2008-tól indult el a térség természeti, szellemi és tárgyi értékeinek feltárása, illetve a Közművelődési Stratégia elkészítése. Részt veszünk a program munkaértekezletein, továbbképzések szervezésében, kiadványok készítésében.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Sebestyénne Horváth Margit

A könyvtárak fejlesztésében egyre nagyobb szerep jut a *pályázatoknak*. A korábbi évekhez hasonlóan a megyei könyvtár munkatársai továbbra is felhívják a figyelmet a megjelenő új pályázatokra, valamint módszertani segítséget nyújtanak a pályázatok megírásában. Ezenkívül a megyei könyvtár is kihasználja a pályázati lehetőségeket az egész megyét érintő programokhoz. A Nemzeti Kulturális Alap több pályázatán is eredményesen szerepeltünk, így sikerült forrásokat szereznünk rendezvényeinkhez, az internethasználat oktatásához, a kistérségi könyvtári propagandához.

A TÁMOP-3.2.4-08/1 „*Tudásdepó-Expressz*” – „*A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében*” pályázat – amely lehetővé tette honlapunk, elektronikus katalógusunk és adatbázisaink fejlesztését – 2012. február 28-án zárul.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Sebestyénne Horváth Margit,
Tóth Judit, Devecz Lászlóné

A megyei hálózat könyvtárait továbbra is ellátjuk beiratkozási és munkanaplóval, egyéb adatszolgáltató űrlapokkal, amelyek lehetővé teszik a könyvtárakban folyó munka dokumentációját. A sokszorosított és bekötött munka- és beiratkozási naplókat 2011. év végén eljuttattuk a könyvtárakba, de elérhetővé tettük az Interneten is.

Határidő: folyamatos

Felelős: Dóráné Mészáros Anikó, Kustán László,
Sebestyénne Horváth Margit

A könyvtári törvény előírása alapján összegyűjtjük és feldolgozzuk a nyilvános könyvtári hálózat éves statisztikai mutatóit. Szaktanácsadással segítjük a könyvtárakat az adatszolgáltatásban, illetve ehhez nyomtatványokat biztosítunk. Az adatokat minden könyvtárnak elektronikusan kell szolgáltatnia a Kulturális Statisztikai Rendszerben (<http://kultstat.nefmi.gov.hu>), valamint papír alapon is be kell küldeniük a megyei könyvtárba. A szolgáltatóhelyek adatait az ellátó könyvtárak rögzítik, így könyvtárunk az intézmény statisztikája mellett 31 mozgókönyvtári szolgáltatóhely adatát rögzíti a rendszerben. Ezenkívül ellátjuk Zala megyében az adatgyűjtési központ szerepét: 277 könyvtár (nyilvános települési könyvtárak, szolgáltatóhelyek, felsőoktatási és szakkönyvtárak) adatait ellenőrizzük és véglegesítjük.

A 2011. évi jelentő lapokat az év végén eljuttattuk valamennyi könyvtárba. A könyvtárak jelentései 2012. február 28-ig érkeznek be a megyei könyvtárba, ekkor tudjuk elkezdni az adatok feldolgozását.

Az elmúlt évekhez hasonlóan a megyei adatokat megjelentetjük táblázatos formában (TEKE), valamint egy szöveges elemző tanulmányt is készítünk. A települési könyvtárak mellett a felsőoktatási és a szakkönyvtárak statisztikai adatszolgáltatásának megszervezése is a megyei könyvtár feladata.

Határidő: január 30. illetve április 30.

Felelős: Sebestyénne Horváth Margit, Dóráné Mészáros Anikó,
Senkóné Horváth Ilona

Az elmúlt évekhez hasonlóan összegyűjtjük, feldolgozzuk valamint továbbítjuk a Könyvtári Intézethez az érdekeltségnövelő támogatás igénybevételéhez a megye könyvtárainak elmúlt évi dokumentum-beszerzésre fordított összegeiről készült kimutatást. A támogatás igényléséhez a fenntartó önkormányzatoknak igazolniuk kell a beszerzésre fordított összeget. Ehhez nyomtatványt készítünk, és eljuttatjuk valamennyi önkormányzathoz. A visszaküldött igazolások alapján a jogszabálynak megfelelően táblázatban összegezzük az adatokat és elküldjük a Könyvtári Intézethez. A Nemzeti Erőforrás Minisztérium várhatóan a nyár folyamán közzéteszi döntését a támogatásról. A zalai adatokat nyilvánosságra hozzuk a ZALATAR levelezőlistán és a Zalai Könyvtári Levelezőben.

Határidő: március 31., illetve augusztus 31.

Felelős: Kustán László, Sebestyénne Horváth Margit,
Senkóné Horváth Ilona

Segítjük a megyében a szakértői és a szakfelügyeleti vizsgálatok lebonyolítását. A városi könyvtárakkal közösen figyelemmel kísérjük a vizsgálatok intézkedési tervében megfogalmazott feladatok megvalósulását.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Sebestyénne Horváth Margit

A megye könyvtárainak munkáját, az olvasóközönséggel tartott kapcsolatukat nagymértékben segíti a rendezvények szervezése. Ezek sikeres megrendezésében kiemelkedő jelentősége van a könyvtárak összefogásának, mert a költségek évről évre magasabbak. A pályázati lehetőségeket folyamatosan figyelemmel kísérjük, felhívjuk rá a hálózathoz tartozó könyvtárak figyelmét, és magunk is igyekszünk minden pályázaton részt venni. A koordináció és a rendelkezésre álló anyagi források alapján szervezzük a megyei rendezvénysorozatokat (ünnepi könyvhét, őszi könyvtári napok, gyermekkönyvhét stb.). A szervezésben részt

vesz a Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely is. A rendezvénysorozatokhoz megyei programfüzetet, meghívókat készítettünk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Oláh Rozália, Sebestyén Horváth Margit, Tóth Judit

A munkatársak szakmai fejlődéséhez hozzájárulnak a továbbképzések is. A szakmai napokat a korábbi hagyományokat figyelembe véve kívánjuk a jövőben is megszervezni. Kiemelt feladatnak tekintjük, hogy a falvak könyvtári személyzete alkalmassá váljon a könyvtárosi feladatok ellátására. Ennek érdekében a helyszíni látogatások mellett konzultációs napot szervezünk, ahol a falvak könyvtárosai munkájuk ellátásához kapnak szakmai útmutatást.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Sebestyén Horváth Margit

Az elmúlt évekhez hasonlóan szerkesztjük és megjelentetjük a megye könyvtári hálózata lapját, a *Zalai Könyvtári Levelező* két számát, amelyet a megyei könyvtár honlapján elektronikusan is elérhetővé teszünk: <http://www.dfmk.hu/kiadvanyok.html>.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, Sebestyén Horváth Margit

Nemzetiségi könyvtári ellátást a horvát nemzetiség részére a tótszerdahelyi báziskönyvtár végez; ezt a tevékenységet felügyeljük, szaktanácsal segítjük. Az Országos Idegennyelvű Könyvtár támogatásával a megyei könyvtárban építünk egy horvát nyelvű állományrészletet, amelynek irodalomjegyzékét eljuttatjuk a horvát nemzetiségi könyvtárakhoz. A cigány etnikai kisebbség ellátását a megyei könyvtár „báziskönyvtárában” az olvasószolgálat keretei között folytatjuk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kiss Gábor, dr. Gyenes Imre

Aktualizáljuk a megyei könyvtár honlapján elhelyezett információkat, folyamatosan fejlesztjük a megyei szolgáltatások és a mozgókönyvtári ellátás weboldalait. 2011-ben megújult az intézményi honlapcsalád, munkatársaink folyamatosan frissítik és aktualizálják az oldalt. Folyamatosan végezzük a Zalai Tudástár adatbáziskezelő rendszer tartalmi feltöltését is.

Határidő: folyamatos

Felelős: Dóráné Mészáros Anikó, Kustán László,
Sebestyén Horváth Margit, Török László

A Nemzeti Információs Infrastruktúra Irodával szerződve, biztosítjuk a megyei közgyűtemények internetkapcsolatát; ennek továbbfejlesztése a TIOP pályázatból történt meg.

Határidő: folyamatos

Felelős: Tóth Judit, Török László

A könyvtári hálózatfejlesztés fontos lépcsője a települési könyvtárak számítógépesítése és a könyvtári integrált rendszer alkalmazása. Szorgalmazzuk és segítjük a kis könyvtárak számára megfelelő programok megismerését és alkalmazását. A nyilvános könyvtári hálózat és a

közyűjtemények számára továbbra is biztosítjuk a folyamatos tanácsadást, üzemelési és alkalmazási segítséget.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kustán László, Senkóné Horváth Ilona, Török László

Folytatjuk olvasóink számára a használóképzést, melynek témái az Internet és a multimédiás eszközök alkalmazása a gyakorlatban. Lehetővé tesszük, hogy a képzéseken a mozgókönyvtári szolgáltatóhelyek munkatársai és regisztrált olvasói is részt vegyenek.

Határidő: folyamatos

Felelős: Kovácsné Pacsai Edit, Kocsisné Sipos Rozália,

Kustán László, Sebestyénne Horváth Margit

2012-ben ünnepli a megyei könyvtár fennállásának 60. évfordulóját. Az évforduló kapcsán egy könyvtártörténeti kiadvány megjelentetését tervezzük; a kézirat összeállításához 2011-ben a Nemzeti Kulturális Alaptól pályázati támogatást is kaptunk. Az év második felében tervezzük a kiadvány megjelentetését, pályázati forrásból, valamint elkezdjük az évfordulóhoz kapcsolódó ünnepség megszervezését.

Határidő: október

Felelős: Kiss Gábor, Tóth Judit, Sebestyénne Horváth Margit

A kötetzeti szolgáltatásokat igénybe vevő hálózati könyvtárak számára biztosítjuk a munka elvégzését, egyeztetjük az időpontokat és esetenként a szállítást is lebonyolítjuk.

Határidő: folyamatos

Felelős: Cserhalmi Henriette, Aczélné Simon Veronika,

Sebestyénne Horváth Margit

GAZDÁLKODÁS

2012. évi gazdálkodásunkat a korábbi évekhez hasonlóan a takarékoság és a hatékonyság kell, hogy jellemezze. A működési kiadások biztosításához, a szolgáltatások és a dokumentum-beszerzés finanszírozásához újabb működési és fejlesztési források felkutatása és bevonása szükséges.

Az intézmény költségvetése a KIM által elfogadott formában és tartalommal került a munkatervbe.

• Bevétel–kiadás összesen 132.541 eFt

Ebből	• személyi jellegű juttatásra fordítható	83.108 eFt
	• munkaadót terhelő járulék	22.418 eFt
	• dologi jellegű kiadás	24.615 eFt
	• hálózati munka támogatása	2.400 eFt

A 2012. évi költségvetést terhelő, ez évben lezáruló TÁMOP pályázat kiadásai:

• személyi jellegű juttatás	1.550 eFt
• munkaadót terhelő járulék	467 eFt
• dologi jellegű kiadás	1.483 eFt

Az intézmény engedélyezett létszáma 35 fő teljes munkaidőben és 3 fő részmunkaidőben (4 órában) foglalkoztatott dolgozó (1 fő ruhatáros, 1 fő takarító, 1 fő szakalkalmazott). Az előző évekhez hasonlóan *feszített létszámgazdálkodás* lesz a jellemző 2012-ben is. Saját forrásból kell a hiányzó ruhatáros létszámhoz biztosítanunk a bér és a járulék kiadásait.

Az intézmény az elmúlt évben is megőrizte működőképességét és több sikeres megyei programot bonyolított le nemcsak pályázati forrásból, hanem köszönhetően a segítő szándékú fenntartói finanszírozásnak, a lehetőségnek, melyet a kistérségi normatíva működésére felhasználható része biztosított, illetve az APEH áfa-visszaigénylés lehetőségének. (Sajnos már évek óta tapasztaljuk, hogy a visszaigényelt áfa egy részét a szolgáltatás bevételének elmaradására kell fordítanunk.)

A 35.954.878 forintnyi átvett pénzeszközből 10.420.000 forint a kistérségi könyvtári rendszer működtetéséből származott az elmúlt évben, ennek 50 százalékából a községek könyvtári állományát bővítettük. Jó alapot képezhet a 2012. évi munkához is, ha rendelkezésre áll e téren a szükséges forrás, hiszen a dokumentum-szolgáltatás biztosítása mellett folytatnunk kell az elektronikus könyvtári rendszer kiépítését.

Szakmai, pénzügyi gazdálkodásunk – rendkívül szerteágazó munkában – nagyon sok felételnek, előírásnak, határidőnek kell hogy megfeleljen. A feszített létszámgazdálkodás – pénzügy, számvitel területén – rendkívül negatívan érezteti hatását. A gazdasági vezetőkön kívül mindössze egy pénzügyi ügyintéző munkatárs dolgozik, egy fő ügyviteli alkalmazott munkaidejének kisebb részében tud segíteni. A 2012. évben továbbra is három kistérség számára végezzük a könyvtári ellátási tevékenység pénzügyi, számviteli munkáját. A kistérségi források ugyanakkor jelentős mértékben hozzájárulnak a költségek kompenzálásához és némi fejlesztési lehetőséget is biztosítanak a könyvtár számára.

A dokumentum-beszerzés terén az elmúlt évben nem kellett közbeszerzési eljárást folytatnunk; a 2012. évben – előrejelítve a dokumentum-beszerzés előirányzatát – szintén nem kell közbeszerzést indítanunk. Az akadálymentesítést folytatni kívánjuk idén is, a teljes akadálymentesítés megvalósításához további pályázati lehetőségre van szükségünk.

A gyermekkönyvtári programok, rendezvények megvalósulásához, a Nádas Péter Gyűjtemény további fejlesztéséhez ugyancsak minden lehetséges helyre pályázatot nyújtunk be.

Létszámunk évek óta igen alacsony, az elvégzendő feladatok egyre szaporodnak. A szolgáltatáshoz mindenképpen szükséges dolgozói létszám tovább már nem csökkenthető. A működési bevételeink jelentős részét képviseli a restaurálási és kötészeti bevétel. A kötészeti és restaurálási tevékenységhez pályázati források is rendelkezésre állnak, ezzel a kötészeti anyagköltségek jelentősen csökkennek.

Könyvtári szolgáltatásból bevételünk már évek óta elmarad az előirányzattól, amit áfavisszaigénylésből származó bevételünkkel igyekszünk pótolni. Ugyanakkor látható, hogy ez az összeg hiányzik a kiadási oldalon.

A 258/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet értelmében 2012. január 1-jétől a Deák Ferenc Megyei Könyvtár önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv maradt, de az intézmény fenntartását a Zala Megyei Intézményfenntartó Központ látja el. A könyvtár 2012. évi költségvetésében az intézményi működési bevételek meghatározása a 2011. évi egyszeri támogatási bevételek összegének figyelembevételével történt. Ezek a bevételek azonban a 2012. évre nem realizálhatók. Az intézmény működési bevételeinek elmaradása miatt költségvetésünk 16.688 millió forinttal működési hiányos, ezért számos feladat esetében csak minimális, vagy nulla forint előirányzatot tudtunk tervezni. A folyamatos működést prioritásnak tekintjük, sajnos dokumentum-beszerzésre csak nagyon kevés forrást tudtunk tervezni.

Bízunk abban, hogy gazdálkodásunk a 2012. évben is zökkenőmentes lesz, a pályázati forrásokból nyert támogatásokkal további programokat, fejlesztéseket hajthatunk végre az olvasóközönség mind teljesebb kiszolgálása érdekében.

I.
Személyi adatlap
a Deák Ferenc Megyei Könyvtár főfoglalkozású szakalkalmazottairól

Ssz. Név	Isk. végz.	Szakképzettség	Munkakör
1) Aczélné Simon Veronika	főiskola	felsőfokú pü.	gazdasági vezető
2) Cserhalmi Henriette	középisk.	felsőfokú restaur.	könyvkötő-restaurátor
3) Dér Kata	egyetem	felsőfokú könyvt.	tájékoztató könyvtáros
4) Devecz Lászlóné	főiskola	felsőfokú könyvt.	tájékoztató könyvtáros
5) Dóráné Mészáros Anikó	főiskola	felsőfokú könyvt.	hálózatgondozó könyvt.
6) Fatér Bernadett	egyetem	középfokú könyvt.	helyismereti könyvtáros
7) Foki Orsolya	érettségi	felsőfokú könyvt.	segédkönyvtáros
8) dr. Gyenes Imre	egyetem	felsőfokú könyvt.	helyismereti könyvtáros
9) Horváth István	érettségi	középfokú könyvt.	könyvtári asszisztens
10) Kékiné Lábadil Ilona	egyetem	felsőfokú könyvt.	tájékoztató könyvtáros
11) Kerekiné Beke Szilvia	főiskola	felsőfokú könyvt.	feldolgozó könyvtáros
12) Kiss Gábor	egyetem	felsőfokú könyvt.	főkönyvtáros, igazgató
13) Kocsisné Sipos Rozália	főiskola	felsőfokú könyvt.	olv.szolg. osztályvezető
14) Kosztka Zoltán	érettségi	könyvkötő	könyvkötő
15) Kovács Ágnes	középisk.	középfokú könyvt.	feldolgozó könyvtáros
16) Kovács Jánosné	főiskola	felsőfokú könyvt.	zenei könyvtáros
17) Kovácsné Pacsai Edit	főiskola	felsőfokú könyvt.	tájékoztató könyvtáros
18) Krajczár Zsuzsanna	főiskola	felsőfokú könyvt.	hálózatgondozó könyvt.
19) Kustán Jenőné	érettségi	könyvt. asszisztens	segédkönyvtáros
20) Kustán László	főiskola	felsőfokú könyvt.	könyvtáros, gépjárműv.
21) Németh Anikó	főiskola	ff. jogi asszisztens	adatrögzítő, raktárkezelő
22) Oláh Rozália	egyetem	felsőfokú könyvt.	könyvt. csoportvezető
23) Sebestyén Horváth Margit	egyetem	felsőfokú könyvt.	hálózatgondozó könyvt.
24) Szili Erika	egyetem	felsőfokú könyvt.	tájékoztató könyvtáros
25) Tóth Imre	egyetem	felsőfokú könyvt.	tájékoztató könyvtáros
26) Tóth Judit	egyetem	felsőfokú könyvt.	igazgatóhelyettes
27) Tóth Renáta	főiskola	felsőfokú könyvt.	gyermekkönyvtáros
28) Török László	főiskola	rendszer-szervező	rendszergazda
29) Vargáné Rózsás Beáta	főiskola	felsőfokú könyvt.	feldolgozó könyvtáros

II.
Személyi adatlap
a Deák Ferenc Megyei Könyvtár egyéb dolgozóiról

Főfoglalkozásúak

Ssz. Név	Munkakör
1) Kámán Imre	műszaki alkalmazott
2) Kaposi Zoltánné	gazdasági ügyintéző
3) Molnár Józsefné	kisegítő alkalmazott
4) Santák Lászlóné	műszaki alkalmazott
5) Sipos Ottóné	kisegítő alkalmazott
6) Tóth Dezsőné	ügyviteli alkalmazott

Részfoglalkozásúak

Ssz. Név	Munkakör
1) Híres Györgyné	kisegítő alkalmazott
2) Senkóné Horváth Ilona	rendszer szervező
3) Szabó Sándorné	ruhatáros